

# AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 21 Vol. VI.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 29d. Gegužės (May), 1919 metai

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metai 6

## Amerikai Priklauso Garbė Pirmo Perlėkimo Per Atlanto Jure. Amerikos Lakunai Jau Lisbone.

16,000 ŽMONIŲ ŽUVO LAIKE VULKANO ATSIVERIMO JAVA SALOJE. ANGLŲ LAKUNAI HAWKER IR GRIEVE IŠGELBĖTI V IDURYJE JURIU. PETROGRADUI GRESIA GREITAS PUOLIMAS; PRIEŠAI TIK 16 MYLIŲ ATSTUI NUO JO. RYGA ATIMTA NUO BOLŠEVIKŲ. BERLINO MINIOS REIKALA UJA TAIKOS IR DUONOS; RODOSI, KAD VOKIEČIAI BUS PRIVERSTI PA SIRASYTI PO TAIKOS SUTARČIA. BUVE ANGLIJOS KAREIVIAI IR JUREIVIAI, NETURINTI DARBO O, SUKĖLĖ DEMONSTRACIJAS LONDONE. AMERIKONŲ ARMIJA JAU APLEIDŽIA RUSIJĄ. BOLŠEVIKŲ PRIEŠŲ VALDŽIOS REGIS BUS PRIPAŽINTOS. LENKAI BEGĖD ISKAI ELGIASI LIETUVOJE. SPECIALĖS SUTARTIS BUS PADARYTOS, KAD APGINTI ŽYDUS NUO PERSEKIOJIMO.

### Vokiečiam dar duoda 7 dienas.

Paryžius, geg. 21 d. — Vokietijos taikos delegacijai buvo dar duota 7 dienos, tai yra, iki 29 d. gegužio, kad pranešti jų nuomonę apie visas taikos išlygas. Tas buvo daroma ant grafo von Brockdorff-Rantzau paprašymo; grafas sako, vokiečiai neturėjo užtektinai laiko iki 22 d. geg. perkrauti visus taikos klausimus.

### Trotskis nori apgauti sąjungiečius.

Vienna, geg. 21 — Sakoma, kad Trotskis pasiuntė bevielinių telegramų vengrų komunistų vadui, Bela Kun, paliepdamas jį švelniai elgtis su sąjungiečiais, tokiu būdu apgaudamas juos, iki bolševikai užims Rumuniją. Leninas sakoma irgi paliepė Kunui turėti gerą viltį.

### Nubalsavo už suteikimą moterims balsavimo.

Washington, geg. 21 — S. V. kongreso Atstovų Butas nubalsavo 344 prieš 89 balsus, kad įvesti pilną balsavimą moterims po visas Suv. Valstijas. Tai jau antrą kartą, kad atstovų butas taip padarė. Bet praieitą kartą Senatas atmetė šį įstatymą, tad jis neįvyko. Moterų balsavimo užtarėjai tikisi, kad šį kartą ir Senatas pritaris.

### Pasirašė po protestu su krauju.

Tokio, geg. 21 — Vadai chiniečių studentų Tokio mieste, pasirašė su savo krauju po rezoliuciją šaukiant 4,000 chiniečių studentų sugrįžti atgal į Chiniją, kaip protestas prieš Taikos Konferencijos nutarimą atiduoti Šantung Japonijai ir prieš japonų siekinius Chinijoje.

### Išvadino Fordą Anarchistu.

Mt. Clemens, Mich., geg. 21 — Henry Ford, garsus automobilii išdėbėjas, apskundė laikraštį "Chicago Tribune" už apšmeižimą. Teismas dabar tebeina. Fordas reikalauja milijono dolerių "damage." Didžiausias "Tribune" prasikaltimas, sako Fordo advokatai, tai, kad birž. 23, 1916, "Tribune" paskelbė editorialą, kuris buvo užvadintas "Fordas yra anarchistas."

Siandien, E. G. Stevenson, viens iš "Tribune" advokatų atkartoję tą sakinį teisme — netik išvadino Fordą anarchistu, bet dar sakė, kad jis yra pavojingas anarchistas. Anot Stevenson, Fordas yra pavojingesnis už paprastą anarchistą, už tai kad jis, savo žodžiais, paraganda, neva paragina tikrus anarchistus prie veiklumo, prie bombų metimo, I.W.W. nuveikimų ir tt. Anot Stevenson, Fordas, savo prieštaravimu kareiv, veikė prieš šios šalies valdžią.

### Žydai pasmerkia pogromus.

New York, geg. 21 — 15,000 žydų, susirinkę Madison Square Garden, aštriai protestavo prieš pogromus, kurie dabar apskelbiami prieš žydus, slaviskose Europos dalyse. Ypačiai buvo minima skerdynės Lenkijoje bei lenkų užimtose teritorijose.

Rezoliucija buvo priimta prašant Taikos Konferencijos taip nuveikti, kad žydams bus visur suteikta pilna civilė, tikėjimo ir politiška laisvė.

### Priešinasi prohibicijos atšaukimui.

Washington, geg. 21 — Protestai prieš prez. Wilsono patarimą kongresui atšaukti karės prohibiciją



Veidrodžių salė, Versailles palociuje, kur bus pasirašyta po taikos sutarčia.

(uždraudimą padarymo ir pardavimo svaigalų nuo 1 d. liepos) pasipylė iš visų šalių Suv. Valstijų. Amerikos Anti-Saloon League (Lyga priešinga salunams) ketina sukelti demonstraciją kongrese prieš atšaukimą prohibicijos.

### Vokiečiai bėga iš Manheim.

Mannheim, geg. 22 — Bijodami, kad Vokietija nepasirašys po taikos sutarčia ir kad, tokiu būdu, sąjungiečiai tuoj veržis tolyn į Vokietiją, užimdami Mannheim, to miesto žmonės rodos panikos pagauti, apspito miesto banką šiandien, reikalaudami, kad jų pinigai būtų sugrąžinti. Daugelis žmonių jau išsikraustė iš Manheimio. Didelės gaujos žmonių susirinko, laikyti protesto mitingus bei demonstracijas, kas dar padidino sumišimą.

Berline išleista oficialis pranešimas, apgailestaujant tą viską ir sakant, kad Mannheimo žmonės "rodos nustojo proto."

### Estai eina ant Petrogrado.

Stockholm, geg. 22 — Estų armija eina vis artyn Petrogrado, anot estų ofici-

alio pranešimo. Estai dabar randasi netoli Gatšina, apie 35 mylių nuo Petrogrado; jie užėmė gelžkelio stotį Vrugą ir paėmė nelaisvėn 700 bolševikų.

Šiaurės Rusijoje, sąjungiečiai privertė bolševikus trauktis išilgai viso fronto.

### Bolševikam sekasi Bessarabijoje, ačiu lenkam.

Vienna, geg. 22 — Anot žinių gautų čionai iš Ukrainos, bolševikų ofensyvas prieš rumunus Bessarabijoje gerai sekasi, užtai, kad ukrainiečiai po gen. Petlura negali užpulti ant bolševikų iš užpakalio, Kijevo link. Petlurai sunkiai einasi, nes nustojo pagalbos 50,000 vakarų Ukrainos puikų, kurie nepasekmingai kovoja prieš lenkus po gen. Hallerui, į pietus Lemberg. Maskvos valdžios pulkai artinasi prie Tarnopolio.

### Turkų ir bulgarų delegatai vyksta Paryžium.

Geneva, geg. 22 — Turkų ir bulgarų delegatai pribuvo Šveicarijone, pakeliu į Paryžių. Jie vežasi daugelį dokumentų. Turkų delegatai vyksta Paryžium, kad protestuotų prieš Turkijos padalinimą, o ypač prieš a-

tėmimo nuo jų Konstantinopolio.

Bulgarai ketina reikalauti Dobrudžos, o ypač priplaukos Costanza. (kuriuos jie vargiai gaus, nes Dobrudža ir Costanza priklausė Rumunijai, kuri ištikimai kovojo sąjungiečių pusėje. Red.)

### Daugelis žuvo eksplozijoje.

Cedar Rapids, Iowa, geg. 22 — Daugiau negu 20 ypatų užmušta, o suvirš 100 sužeista, kuomet eksplozija šį vakarą ištiko Douglas Krakmolo dirbtuvėje. Iš 150 vyrų, kurie dirbo ant naktinio "šifto," retas kuris išliko sveikas. Visa dirbtuvė sudėgė sekant eksplozija.

Medžiaginiai nuostoliai siekia 3 milijonus dolerių.

### Amerikonai gatavi leisti į Vokietiją.

Koblenc, geg. 22 — Amerikonų armija yra visiškai pasirengusi maršuoti į Vokietiją, jeigu teutonai atsiskakys pasirašyti po taikos sutarčia. 900 pilnai prirengtų motorinių trokų 20 d. geg. pradėjo keliauti per Rheino upę; jie dabar yra išsklaidyti įvairiose vietose, ant rytinio Rheino kranto,

gatavi del veikimo. Anglų bei francuzų armijos yra lygiai taip prisirengę.

Tuo tarpu, Vokietijoje visur pasigirsta reikalavimas, kad delegatai priimtų sutartį.

### Bolševikų ofensyvas Kuršėje.

Paryžius, geg. 22 — Pranešimas iš Liepojaus sako, kad bolševikų pavasario ofensyvas prasidėjo 18 d. gegužio ant viso Pabaltijos fronto, nuo Schiok iki Bauskės. Bolševikai turi didelę spėką. Mušiai tebeina.

### Berline minios reikalauja taikos ir duonos.

Berlinas, geg. 23 — Radiokalai, socialistai vakar laikė didelį mass-mitingą, ties palociu, kur ex-kaizeris kadaise gyveno. Mitinge dalyvavo keleta dešėtkų tūkstančių žmonių. Buvo prakalbu, revoliucijos dainų ir nuolat girdėjosi toki šauksmai kaip "Duonos ir Taikos." "Lai velniai paima Scheidemaną ir ministeriją." "Lai pasaulio minios įvykdo pasaulio revoliuciją."

Tuo tarpu valdiška socialistų grupė irgi rengė demonstraciją. Bet jiems pribuvo pagelbon vos 1,000 ypatų. Abelnai buvo aišku, kad Berline minia pilnai pritaria neprigulmingiem socialistam ir kad dabartinė valdžia bus minių priversta taiką priimti.

### Bolševikai apleidžia Maskvą?

Londonas, geg. 23 — Finali išlošė mušį su bolševikais ant fronto į šiaur-vakarų nuo Petrogrado, paimdami 30 kanuolių ir daug tukstančių nelaisvių. Estams tolyn sekasi Gačinos rajone į pietus nuo Petrogrado). Tukstančiai bolševikų kareivių sakoma apleido savo armiją

ir prisidėjo prie estų; jie pasiėmė su savim ginklus ir amuniciją ir dabar kovoja prieš savo buvusius sėbrus.

Helsingforsio pranešimas sako, kad bolševikai manoginti Petrogradą ir apginklavo visus darbininkus; apgynėjų skaičius sakoma siekia 300,000.

Murmansko rajone, sąjungiečiai pirmyn žengia.

Anot žinių iš Kopenhageno, bolševikai jau pradėjo kraustyti iš Maskvos. Dabar ten siaučia šiltinės.

### Norėjo eksploduoti konsulatą.

Washington, geg. 23 — Buvo bandoma eksploduoti Suv. Valstijų konsulatą mieste San Jose, Costa Rica (Central Amerikoje). Bomba buvo padėta konsulio name ir eksplodavo, bet mažai blėdies padarė. Per keturias dienas, Suv. Valstijų valdžia negalėjo susinešti su konsuliu Costa Rikoje. Dabar manoma, kad taip buvo užtai, kad tos šalies cenzorius bijojo praleisti žinią apie bombą.

### Gaisrai ir eksplozijos Petrograde.

Londonas, geg. 23 — Artinantis finams ir estams prie Petrogrado, tame mieste atsitiko dideli gaisrai ir eksplozijos, anot žinių gautų iš Helsingforsio. Menama, kad bolševikai naikina amunicijos sandėlius. Girdėta ir kulkasvaizdžių šaudymas Petrograde, iš ko spėjama, kad bolševikai sukilę.

Bolševikų atakos ant Arhangelsko fronto sustojo; jie rodos neįstengia sulaukyti Kolčako armijų pirmynžengimo į vakarus Uralu.

### Lenkai užėmė Lutską.

Londonas, geg. 23 — Anot pranešimo iš Berlio, lenkų

# LIETUVIU

Seimas  
Chicagoje

"LIETUVIŲ VAKARAS"  
AUDITORIUM,  
Nedėlioje, Birželio 8 diena,  
7:30 valandą vakare.

Pradedant 9 valandą ryto.  
SEIMO SESIJOS  
MORRISON HOTELyje,  
Birželio 9, 10 ir 11 dd.

SEIMO BANKIETAS  
MORRISON HOTELyje,  
Utarninke, Birželio 10d.  
8 valandą vakare.

Neprigulmybė  
Lietuvoje

KAS NORI LIETUVAI NEPRIGULMYBĖS, LAI NEPRALEIDŽIA SEIMO.

Savaitinis laikraštis  
"AMERIKOS LIETUVIS"

Eina Ketvirtadienis  
Laidžia

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Prenumeratos Kaina:  
Svėnytose Valstijose Metams \$2.00 — Pusei Metų \$1.00  
Kitose Viespatyose Metams \$2.50 — Pusei Metų \$1.25

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.  
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly  
"LITHUANIAN AMERICAN"

Every Thursday

Published by

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly Subscription:  
In United States \$2.00 — 6 Months \$1.00  
To Foreign Countries \$2.50 — 6 Months \$1.25

Advertising rates on application All communications should be addressed:

"LITHUANIAN AMERICAN"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.  
5 Cents per Copy.

ir ukrainiečių kovojimas vis didyn eina. Lenkai užėmė Lutską vieną iš didžiųjų Volhynijos tvirtovių ir pėmė 2,000 ukrainiečių nelaisvėn bei daug grobio.

Rumunų armija tvirta.

Basel (Sveicarij), geg. 24 — Generolai D'Esperey ir Graziani, francuzų armijos, kurie komanduoja sąjungiečių pulkus piet-rytų Europoje, pribuvo į Kišinevą, Bessarabijos sostinę, kad apsipatinti su karinių dalykų stoviu ant Dniestro upės fronto. Francuzų generolai atrado, kad rumunų armijos upas yra labai geras, kad kareivių dvasia tvirta, o abelnai Bessarabijoje tvarka yra gera.

Amerikonai turėjo nuodingiausį gesą.

Washington, geg. 24 — Šiomis dienomis buvo pranešta, kad tulas amerikonas profesorius, W. L. Lewis iš Northwestern Universiteto, Evanston, Ill., kuris karės laike buvo kapitonu, išrado pavojingiausį gesą šios karės, vadinamą, "Lewisite." Šis gesas būtų dabar buvęs vartojamas, jei armistija ne būtų įvykus tarp teutonų ir sąjungiečių.

Desėtkas orlaivių, nešančių "Lewisite" būtų galėję sunaikinti visą gyvenybę Berline — netik žmones, bet gyvulius ir dargi augalus. Tiek geso kiek galima padirbti į vieną dieną galėtų sunaikinti visus centro New Yorko 4 milijonus žmonių. Vienas lašas užlietas ant žmogaus delno, tuoj pasiekta kraują, vėliau širdį ir žmogus žūtų didėise kančiose.

Kuomet armistija įvyko, šio baisaus geso buvo padirbama 10 tonų ant dienos. Iki 1 d. kovo, 3,000 tonų jau būtų buvę nuvežta Francijon.

Šis gesas buvo dirbamas tam tikrai pastatytaj dirbtuvėje Cleveland. Ši dirbtuvė buvo vadinama "Pelių Slastai," nes kožnas darbininkas, kuris įėjo į jos kiemą (apie 11 margų apsuputą augšta tvora) turėjo prisiekti, kad ten pasiliks iki karės bus išlošta. Taip buvo daroma, kad užlaikyti sekretą.

Riausės Ispanijoje.

Paryžius, geg. 24 — Didelės riaušės ištiko mieste Bilbao, anot žinių iš Madrido, Ispanijos sostinės. Bilbaoje dabar streikuoja 13,000 darbininkų. Gaisrai pakilė lai-

ke maistų padarė daug nuostolių. Miesto majoro dukte buvo užmušta kovojime.

Austrijos armija bus sumažinta iki 15,000.

Paryžius, geg. 24 — Tarkos sutartis, kuri bus suteikta Austrijai jau tapo beveik užbaigta. Tarpe kitko, sakoma Austrijos armija, kuri prieš karę skaitliavo milijoną kareivių bus sumažinta iki 15,000 kareivių pagal sutartį. Austrija taipgi turės atiduoti visą savo laivyną ir didžiumą karės reikmenų.

Aviatorius Hawker tapo išgelbėtas.

London, geg. 25 — H. G. Hawker ir Lieutenantas Griever, kurie 18 d. gegužio iškeliavo per Atlantą orlaivyje, ir nuo kurių nieko nebuvo girdėta per 6 dienas, tapo išgelbėti. Visa Amerika ir Britanija buvo apgailestavus šių narsių lakunų pražuvimą — nes tikrai buvo manyta, kad jiedu žuvo kadangi nė žodžio nebuvo gauta nuo jų. Anglijos karalius net buvo apgailestavimo laiską parašęs Hawkerio žmonai.

Bet šiandien, kuomet Anglijos admiraltija pranešė, kad abu aviatoriai sveiki ir gyvi, liudnumas persimainė į džiaugsmą. Pasirodo, kad aviatoriai buvo nulėkę 1,100 mylių — daugiau negu pusę kelionės, kuomet kas nors atsitiko su jų inžinir ir jie turėjo nusileisti į vandenį. Jie piaučiojo valandą ir pusę, kuomet danų garlaivis Mary juos išgelbėjo. "Mary" neturėjo bevielinio telegrafo aparato, tad negalėjo pranešti apie išgelbėjimą, iki pasiekė salas į šiaurę Skotijos, tuomet pranešė tą svarbią žinią. Anglijos laivynas tuoj pasiuntė karės laivą juos pergabenti Anglijon.

Laikraštis "Daily Mail," kuris yra pasiulęs 50,000 dol. pirmutiniam aviatoriui, kuris perlėks per Atlantą nutarė duoti Hawkeriui ir jo draugui pusę tos sumos už jų narsų žygi.

Bolševikai nori taikos?

Londonas, geg. 25 — Pranešimas iš Kopenhageno sako, kad bolševikai Peterhof, 19 myl. į vakarus Petrogrado. Pranešimas iš Gelsingforso sako, kad Leninas sako, kad bolševikai Peterhof, 19 myl. į vakarus Petrogrado. Pranešimas iš Gelsingforso sako, kad bolševikai Peterhof, 19 myl. į vakarus Petrogrado. Pranešimas iš Gelsingforso sako, kad bolševikai Peterhof, 19 myl. į vakarus Petrogrado.

Kolčak atsiskakė.

Sakoma, kad bolševikai ištiko bolševikų dalykuose.

Latviai prašo vokiečių pasilikti?

Liepojus, geg. 25 — Latviai valdžia (sakoma) paprašė vokiečių valdžios, kad leistų vokiečių pulkam pasilikti Latvijoje, nes latviai vieni negali išlaikyti fronto prieš bolševikus.

Didžiuma Rygos jau atimta nuo bolševikų po smarkaus kovojimo; kovojimas dar tęsiasi rytinėje miesto dalyje.

Vokiečių pulkai pagelbėjo latviams laike sunkaus kovojimo. Frontas dabar eina nuo Rygos iki Bauskės ir skersai Eckau — Mintaujos gelžkelei.

Amerikonų maisto komisija pasiuntė 400 tonų miltų Rygon ir pati keliauja tenai.

Didelis streikas Kanadoj platinasi.

Calgary (Kanadoje), geg. 25 — Šio miesto unijų darbininkai šiandien paskelbė generalį streiką, kuris prasidės rytoj nuo 11 val. ryte. Streikas paskelbtas iš užuojautos del Winnipeg generalio streiko, kuris tęsiasi jau suvirš savaitę laiko. Tik butinai reikalingas veikumas (maisto dastatymas) tebeis. Laikraščiam leidžiama pasirodyti.

Edmonton (Kan.). Šio miesto unijos irgi apskelbė generalį streiką iš simpatijos del Winnipeg streikierių.

Winnipeg. Generalis streikas čionai dar vis tebeina; dirbtuvės nedirba, nėra gatvekarių, pačiai uždaryti. Krautuvės, teatrai ir restauracijos yra atidarytos. Policistai neišėjo streikan, bet ugnegesiai streikuoja. Vandens, elektros ir geso įstaigose dirba liuosnoriai.

Francuzų užjūriniai lakunai nepavyko.

Casablanca (Morokko), geg. 25 — Lieutenantas Roget, francuzų aviatorius, kuris, vakar išlėkė iš Paryžiaus su tikslu perlėkti per Atlantą jures nuo Dakar (Afrikos) į Braziliją, turėjo nusileisti ties Rabat (Morokko), kuomet jau buvo nukeliavęs 1,348 mylias. Jo orlaivis buvo sugadintas ir jis negalės keliauti per Atlantą. Betgi, Roget nulėkė toliau negu amerikonų NC-4 orlaivis, nes nuo Paryžiaus, per Tarpžemines jures iki Rabat yra 1,348 myl., o nuo Newfoundland iki Azores salų tik 1,211 myl. Robert atliko kelionę į 11 val. 50 min., tad lėkė apie 114 mylių į valandą.

Vengrija greitai socializuojama.

Washington, geg. 25 — Žinios čionai gautos parodo, kad Vengrijos bolševikai skubiai viską socializuoja toje šalyje. Valdžia paima ir savo rankas netik visas industrijas, kur daugiau negu 20 ypatų dirba, bet taipgi prašė Admirolo Kolčako, kad padarytų armistiją, idant galima būtų apkalbėti taikos išlygas. Admirolas

barių negu jai butinai reikia, perviršius kambarių turi būti atiduotas kitiems žmonėms.

Titulai yra panaikinti. Mokyklos irgi socializuotos. Spauda yra valdžios kontroleje.

Bela Kun, įžymiausias valdžios narys paskeibė, kad Vengrija nori taikoj gyveninti su visom šalim; jai rūpi tik klesų kova visoj pasaulyje.

Vulkanas užmušė ir sužeidė 16,000 ypatų.

Amsterdam, geg. 26 — Vulkanas Kalut, ant salos Java vėl atsivėrė ir užliejo 31 kaimą; apie 15,000 ypatų žuvo.

Tokio. Anot oficialių žinių čia gautų, vulkanas centralėje Javoje atsivėrė 20 d. gegužio; 16,000 ypatų žuvo arba buvo sužeisti.

(Java randasi į pietus nuo Filipinų salų; Java priklauso Holandijai. Pagal jos didį, Java turi daugiau vulkanų negu kokia kita šalis pasaulyje. 14 iš šių vulkanų dar yra veikūs. Kalut paskutinį kartą atsivėrė 1901 mete, geg. 23 — kuomet keli šimtai žmonių žuvo.

Bedarbių demonstracijos Anglijoj.

Londonas, geg. 26 — Demonstracijos ir riaušės atsituvo įvairiose dalyse Anglijos šiandien; riaušėse dalyvavo daugiausia paliuosuoti kareiviai ir jureiviai, kurie neturi darbo. Londone, tikstančiai bedarbių, apsiūginklavė su akmenimis ir pagaliais, maršavo link Parlamento, bet policija juos išvaikė. Vėliau bedarbiai vėl surengė parodą ir šį kartą maršavo link karaliaus palociaus, bet ir to nepasiekė. Demonstracijos sekė didelį mitingą, kuriame bedarbiai reikalavo darbo ir tam tikros mokesties.

Estai užėmė Pskovą?

Londonas, geg. 26 — Anot pranešimo iš Helsingfors, estų pulkai užėmė Pskovą, svarbų gelžkelių susijungimo vietą tarp Rygos ir Petrogrado.

Kuršėje, bolševikai pasitraukė į naujas pozicijas 10 verstų į rytus Rygos. Jie turėjo pasitraukti Volmar rajone ir ant Mintaujos — Panevėžio fronto.

Amerikonai kraustosi iš Rusijos.

Washington, geg. 26 — Anot kablegramo, kurį karės departamentas gavo, amerikonių pulkai jau pradėjo kraustytis iš Archangelsko.

Italai išlipo Turkijoje.

Paryžius, geg. 26 — Italai išsodino daugiau savo pulkų Mažoj Azijoje (turkų teritorijoje) apie 50 myl. į pietus Smyrnos. Turkų valdžia protestavo prieš šį įsiveržimą į josios teritoriją italių ir graikų (kurie užėmė Smyrną).

Bolševikų priešų valdžios bus pripažintos?

Paryžius, geg. 26 — Tarkos Konferencijos viršausia taryba nutarė, ant tulų išlygu, pripažinti bolševikų

priešų valdžias Rusijoje, kurių galvos yra Admirolas Kolčak ir Generolas Denikin.

Išlygos yra, kad šios valdžios sušauktų ir priimtų nutarimą teisingo Isteigiamento Seimo. Taipgi kad priimtų Tautų Lygos sutartį ir jos pasekmes kaslink nustatymo rubežių del buvusios rusų imperijos. Isteigiama šis Seimas nustatys busiamą Rusijos valdžią.

Sajungiečiai nedastatys kareivių, bet ginklų, amunicijos, pinigų ir maisto.

Nebus daleista užkabinti ne rusiškas valstybes, kurios bus isteigtos iš senos rusų imperijos.

Čekai pastatė godiems pirkliams kartuves.

Geneva, geg. 26 — Iniršę Prago (Čekų-slovakų sostinės) gyventojai, pastatė kartuves svarbiausiose to miesto gatvėse. Prie šių kartuvių jie nuvilko 57 maisto pirklius, kurie prieš nežmoniškas sumas iš žmonių, ir grasino juos tuojau pakarti jei neprisieks, kad parduos maistą prieinamom kainom. Visi pirkliai prisiekė.

Amerikai priklauso garbė perlėkimo jurių.

Washington, geg. 27 — Suv. Valstijų laivyno jurinis orlaivis NC-4 šiandien kaip 6:18 val. (pagal New Yorko laiką) išlėkė iš Ponta Delgada, Azores salų, su tikslu pasiekti Lisboną, Portugalijos sostinę, apie 800 myl. nuo Ponta Delgada. Orlaivis turėjo laukti beveik savaitę laiko del patogaus oro; šiandien oras buvo labai gražus, kas daug palengvino NC-4 kelionę.

NC-4 pribuvo į Lisboną kaip 4:01 val. po pietų (pagal Washingtono laiką) taip, kad orlaiviui emė 9 val. 44 minutes. Iš viso, nuo Newfoundland iki Lisbono, orlaivis atliko kelionę per Atlantą į 26 val. 41 minutų. Taip kad galutinai orlaiviui pavyko perlėkti skersai visą Atlantą ir garbė pirmo perlėkimo priklauso Amerikai.

Orlaivis, kuris atliko kelionę buvo išplenuotas amerikonių, Amerikojė pabudavotas ir amerikonių jėkėraivijo. Komandantas orlaivio yra Suv. Valst. laivyno oficerius Albert C. Read.

Portugiečiai priėmė amerikonus su didžiausiu džiaugsmu. Minios grudos priepajūrės, kur orlaivis pribuvo, vapjai gaudė ir švilpynės švilpė. Amerikonai iš čionai plenuoja nulėkti į Plymouth, Angliją.

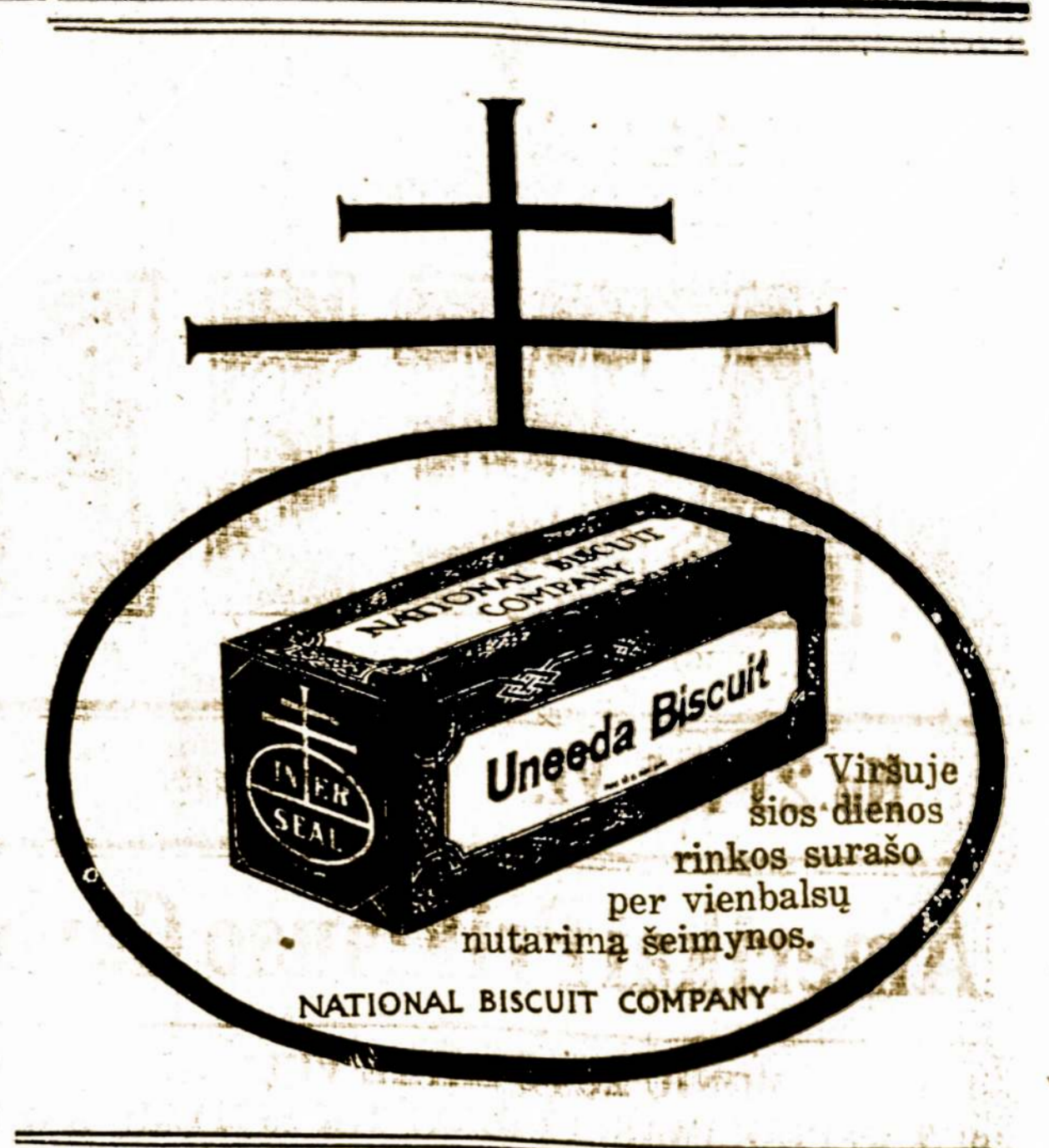
S. V. ir anglų pulkai Dancige.

Paryžius, geg. 27 — Anot pranešimo iš Varšavos, Suv. Valstijų ir anglų marininkai išlipo Dancige. Didelis karės laivynas atplaukia į tą prieplauką.

Ryga atimta nuo bolševikų.

Washington, geg. 27 — Pranešimas iš Liepojaus sako, kad latvių pulkai ir Baltijos vokiečių gvardija atėmė Rygą nuo bolševikų 22 d. geg.

Šiaurės Rusijos valdžios pulkai užėmė Peterhof, 16



Virsuje šios dienos rinkos surašo per vienbalsų nutarimą šeimynos. NATIONAL BISCUIT COMPANY

Specialės sutartys del žydu ti del prekybos: varį, šviną, apginimo. cina, sidabrą, nikelį ir blėta. Paryžius, geg. 27 — Pagal Viršausios Taikos Konferencijos Tarybos parliepimą, specialis ekspertų komitetas taiso visą eilę sutarčių su naujai isteigtom valstybėm, su tikslu apginti kaitaučius, o ypačiai žyodus nuo persekiojimo ir nuo atėmimo jiems teisių kaip politišku taip kalbos ir tikėjimo. Sutartis su Lenkija jau gata. Kitos sutartys bus padarytos su Rumunija, Čeko-Slovakija, Jugo-Slavija ir Ukraina.

MOTERIS PIRATAI.

Nuo 16-to iki 18-to šimtmečio, galybės praturtėsi šiaurės ir pietų Amerikos vandenuose, kurie apiplėsdavo laivus, vežančius aukšą ir sidabrą iš Amerikos kolonijų į Europą ir taipgi laivus vežančius prekes iš Europos, parduoti kolonistam. Labai tankiai piratai netik ką apiplėsdavo laivus, bet dar juos ir nuskandavo, arba pagriebdavo laivus sau, o tuos pasażierius ir jureivius, kurie atsisakydavo prie jų prisidėti, prigriodydavo.

Šie piratai labai daug nuostolių pridarydavo netik ant jurių, bet kartais užpuldavo ir ant pajūrės miestų ir sudegindavo juos. Užtai kolonistai, netik Europos šalių karės laivai, gaudydavo piratus ir pagave, tuoj pakardavo juos.

Gana žingeidu, kad tarpe piratų, kurie buvo sugauti ir nuteisti pakorimui, radosi dvi moteris, Anne Bonney ir Mary Read, kurios dėvėjo vyriškus drabužius ir buvo pirmos rusies piratai. Abi paėjo iš tarpo Amerikos kolonistų. Jos buvo pagarsėję kaipo gabios kovotojos su kardu. Mary Read, ypačiai, dalyvavo dangelyje dvi-kovų, kur jai nekartr kuone visuose akmenuose; kožna molio kruva yra tikra aluminumo kasykla. Bet taip sunku atskirti jį nuo akmenų ar žemės, kad iki dar visai neseniai, negalima buvo jį plačiai vartoti. Dabar aluminumas yra viens iš nau dingiausių metalų, be kurio būtų sunku apsieiti.

Aluminumo randasi daugiau negu kokio kito metalo; beveik 8 nuosimčiai — apie dvylikta dalis žemės plutos susideda iš aluminumo. Aluminumo randasi kuone visuose akmenuose; kožna molio kruva yra tikra aluminumo kasykla. Bet taip sunku atskirti jį nuo akmenų ar žemės, kad iki dar visai neseniai, negalima buvo jį plačiai vartoti. Dabar aluminumas yra viens iš nau dingiausių metalų, be kurio būtų sunku apsieiti.

Apie 4½ nuos. žemės plutos susideda iš geležies. Apart geležies, pirm negu elektrika buvo vartojama del atskirimo metalų nuo žemės, tik šiuos žemės elementus galima buvo vartoti.

## APZVALGA

## Musų santikiai su lenkais.

Iš praeities jau rodos turėjo musų tauta daug prityrimo, jogei vienijimasis su lenkais yra prazūtingas. Susivienijus su Lenkija vien dėl apsigynimo, Lietuvos papuolė po kulčių (šlėktos) valdžia ir karu su Lenkija prarado savo nepriegulmybę. Pasinaudami unija, lenkai varu stengėsi ištautinti lietuvius ir primesti Lietuvai savo kultūrą. Nė pasirodė lenkai lietuvų prieteliais, nė laike musų tautos atbudimo, priešingai, jie vien stengėsi tą judėjimą nuslopinti. Juk visi dar mes pamename tą sunkią kovą, kurią turėjo lietuviai su lenkais dėl savo teisių Lietuvos bažnyčiose ir su ta lenkinimo propaganda per bažnyčias ir mokyklas, kuri yra vedama iki šiai dienai.

Ir matant šiandien Lenkijos imperialistiškus siekius, bandymą ginklu užgriebti svetimas žemes, tai čekų slavovų, tai ukrainiečių, matant jų pasikesinimus ir ant Lietuvos plotų—rodos aišku, kad pasitiktė mes jais negalime. Didelę klaidą daro tulį musų diplomatai siulydami Lenkijai defensyvę, apsigynimo uniją kovai prieš bolševikus. Juk ir pirmas vienijimasis Lietuvos su Lenkija buvo daromas dėl apsigynimo nuo vokiečių-kryziokų. Ar gi gėistina būtų, jei pakartoti brangiai atsiėjusį prityrimą?

Šiandien matome karinį, svetimų grobių jiekantį naujos Lenkijos pobūdį. Lenkų armija puola ant Ukrainos, dargi prieš taikos konferencijos užreikšimus, grąšina Vokietijai, užėmus Lietuvos miestus persekioja lietuvų vadus ir kaip prašama, rengia žydų pogromus. Kokias defensyves sutartas lietuviai gali turėti su vokiečių militarizmo pamėgdžiotais? Mums su jais nepakeliu. Siulijimas Lenkijai defensyvių sutarčių, tai tik pasityčiojimas iš musų kovotojų nuolatos ginusių Lietuvą ir lietuvių ginečių nuo lenkų pasikesinimų.

Gera vienok, kad tulį parizinių Lietuvos "geradėjų" priestosties rankos likosi pakilusios ore. Lenkai jų nepriėmė, turbūt žinodami, kad tokioms sutartims bus priešingi visi Lietuvos žmonės.

Daryti apsigynimo sutartis su savo priešais—tai lyginai, kad prašyti pas vagi, kad tavo namus apsaugotų. Jei mums reikalingi talkininkai dėl apsigynimo, jieškokime tokių, kuriems galėtume pasitikėti, kurių interesai vienodi su musų. Kodėl nesijungti arčiau su estais, latviais, arba kadir ukrainiečiais, kuriems gręšia tas pats priešas?

Lietuvoje skurdas, o už Lietuvos Dienos pinigų dar vis tebesivaidinama. Jau buvo paskelbęs Centralinis komitetas apie pada-

rytas sutartis su Raudonojo Kryžiaus Draugija dėl suvartojimo Lietuvos Dienos pinigų šelpimui Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugija, kuriai buvo pavesta šelpimo darbas, žadėjusi dar paskirti ir daugiau lėšų Lietuvos sušėpimui Darbas jau buvęs pradėtas, kaip vėl atsirado "pasišventusių veikėjų," kurie dėl "labo tautos" ar dėl "savo geradėjystės" uždėjo veto, kad Centralinis Komitetas esą neturįs teisės perduoti pinigus Lietuvos šelpimui per Raudonąjį Kryžių; bet reikia, girdi, pinigų padavanoti American Relief Administration.

## Lietuva Pavojuje.

(Paduodame čionais žinomo "diplomato" Gabrio pranešimą iš Lietuvos kaip ypatingai įdomų dokumentą. Gabrys, sulgy gautų žinių nuvyko Lietuvon su francūzų komisija.

Gabrio žodžius reikia priimti su atsargumu. Jis turi priežastį keršinti tuliems Lietuvos veikėjams ir Lietuvos vaidžiai, kad jam nepasisekė užgriebti ją i savo rankas.

Atsakomybę už šias žinias paliekame jų autoriui. Red.)

Kaunas, Balandžio, 25 d. 1919.

Atviras laiškas i Lietuvos visuomenę Amerikoje.

"Amicus Plao sed magis amica veritas." [Lietuviškai—Platonas yra (mano) draugas, bet dar didesnė draugė yra Teisybė. Red.] Tautiečiai,

Lai bus leista man pasidalininti su plačiąja Lietuvos visuomenę Amerikoje mano pirmais išpučiais, sugrižus tėvynėn.

Lydėdamas francūzų militarę misiją, kurią sulgiu mano prašymo pasiryžo pasišūsti Lietuvon francūzų valdžia, parvykau tėvynėn kovo 19 d.

Didžiausias džiaugsmas pripildė mano širdį regint Lietuvą laisva, neprigulminę po tiek amžių užmiršimo, priespaudo, matant musų trispalvę žaliai-raudonąi geltoną vėliavą plėvesuojant ant musų valdžios rumų, girdint ore skardų minių šauksmą "valio Lietuva!"

Bet pasidairius aplinkui, pasimačius, pasikalbėjus su senaisiais kovos draugais, su kuriais teko 1904-1906 metais šaudyti, vėlykti Rusų žandarų iš prispauostos Lietuvos, labiau įsigilinus i Lietuvos gyvenimą—liudnumas, sielvartas ir nusiminimas pripildė mano širdį. Aš skaitau mano pilietiška priedermė pasidalyti su Jumis, broliai Amerikiečiai, savo jausmais, savo mintimis, nes jūs esate gyva musų tautos dalis. Slėpti nuo plačiosios visuomenės, šiūomi demokratizmo amžiu, valdžios, nors ir musiškės, ydas būtų didžiausias prasikaltimas.

Musų dabartinė valdžia išdygo iš valstybės Tarybos. Kas gi yra ištikrųjų ta Taryba? Tai yra grupė (maždaug 20) asmenų, Vokiečių

Ir vėl ginčai, susivažiavimai. Laikas bėga, Lietuvoje reikalinga pagelba, o čia tebesivaidinama už tuščius dalykus. Šiandien vieni neuzganėdinti, kad Lietuva būtų šelpiama per Raudonąjį Kryžių, reikia, esą pavesiti American Relief Administration, rytoj kitas išras, kad American Relief Administration nepatikėtina, reikia pavesti tą darbą Salvation Army, poryt atsiras koks Bielskis, kuris norės padovanoti tai Knights of Columbus, taip ir vaikščios nuo Ainošiaus pas Kaipošiu.

Laikas būtų musų veikėjams suaugti i vyrus.

Ludendorfo ir Isenbourgo paskirtų 1917 m. Ši grupė prisikvietė vėliau keleta sautinkamų draugų. Socialistai atsisakė dalyvauti V. Taryboj, praminė ji nebe tulo teisingumu "Lopyta," netyčiomis atsidurusi prišakyje musų tautos kritiškiausioj jos gyvybės valandoj, sauvai pasisavinusi tautos suverenybę, be jokios atodairos riša visos tautos likimą.

Šita grupė sudaro tikrą kamarilla, kurios prišakyj stovi Smetona, baronas Šilingas (tas pats kę 1917 m. Petrogrado Seime protestavo prieš Lietuvos nepriklausomybę) ir Kun. Staugaitis.

Pernai vasarą ji sauvai nutarė Lietuvą padaryti monarchija ir net pakvietė jai karalių—vokiškąj kuni-gaiškį Urach'ą. Dabar vėl vos pusei metų pralinkus, tautos nepasiklausus, ta pati Taryba paskelbė Lietuva respublika ir net paskyrė jai prezidentą asmenyje savo pirmininko Smetonos. Ar tai rimta? Šis paskutinis lygiai kaip ir pirmutinis Tarybos žestas sukėlė didžiausią pasipiktinimą visoj Lietuvoj, o užsieny Lietuvą ištātė ant juoko. Kaip reikalauti, kad pripažintų mus nepriklausomybę, tokią valdžią turint?

Šituos pamatinius dalykus tegali išrišti tik Steigiamasai Seimas, tautos išrinktas visuotinu balsavimu. Bet Lietuvos kamarilla nesirangia suvisu šaukti Steig. Seimą, kuris padarytų galą jos viešpatavimui, visus gi tuos, kurie sušaukimo to seimo reikalauja, skaito maištininkais. Argi ne Rusų biurokratų pėdom eina musiškė valdžia? Ji prives musų tautą prie pražuties, prie naujo Lenkų ar Vokiečių jungo, ar sugražys i senąjį Rusų jungą.

"Kamarilla" ir apie ją susispietusieji gaivalai, jieško išnaudoti savo laikiną "valdišką" poziciją, savo asmeniniems reikalams. Ypač kuomet pp. Smetona, Yčas, Vaideparas, Šaulis ir Kun. Puščickis užtraukė Berlyne ant Lietuvos 100 milijonų paskolą, atsisakydami Lietuvos teisių ant Prūsų Lietuvos (pigiai apkainavo Prūsų Lietuvą!!!), tai diduma šiltų vietų jieškotojų Rusioj, jai suirus, šiltų vietų nete, parbėgo namon jų jieškoti ir parsinešė su savim visas rusiškas ydas: neran-

gumą, daugiau tuščių ginčų negu darbo mėgimą, partijingumą, kyšių ėmimą ir t. Nereikia stebėtis, jei laiks nuo laiko viens kits valdininkas išdumia su visū išdu, (kaip antai atsitiko Gardine) arba visa banda gyvulių mus valdžios užpirktų kareivijai, vietoj i kazermę patenka i žydelio tvartą.

Maža to, pravyumas, protekcionizmas ir intrigos gaišina valstybės atstatymo darbą. Nieks nenori dirbti pozityvi darbą, kožnas nori patekti i ministerius, kas visu yra nesunku, jokių kvalifikacijų nereikia, užtenka sudaryti partiją, kad ir iš kelių narių (Santara, Pažanga ir k.) ir pasiskelbti lyderiu.

Jaunimas apreiškė daug pasišventimo ir patriotizmo, stodamas kareivijon, bet ir čia tos pačios ydos gaišina visą darbą. Musų kareivija yra jau užkręsta pačiam savo branduolyj partvyškumu ir protekcionizmu: tankiai gabūs, seni, prityrę profesio naliai karininkai (oficieriai), paduoti komandai jaunučių, neprityusių tik ką iškeptų oficeriu; kiti, pralinami nuo tarnybos vien delto, kad jie nepatinka tam ar kitam ministeriui, arba nenori tapti įrankiu vienos, ar kitos partijos.

Nepasitenkinimas rimtųjų sveikųjų gaivalų yra didelis, opozicija kyla vis didesnė. Buvo bandyta, leisti opozicijos laikraštį, bet musiškė valdžia, kaip ir rusų neišdžia savę kritikuoti, kas drįsta jai teisybę pasakyti, tas vienybės sądytojas, tas bolševikas ir kaip toksai kišamas i kalėjimą.

Kaip viduj taip ir iš lauko. Užsieniuos Lietuvos reikalai neatstovaujami, neginami. Valdemarui dar viešpataujant (dabar jis su Yču iš ministerijų pašalinti), jis pasiskyrė save su Yču taikos konferencijon i Paryžių. Nelaimė tame, kad abudu susikompromitavę su Vokiečiais Berline netik ką netapo prileisti prie konferencijos, bet Paryžiaus spauda (Le Pays 14—II ir kiti) apskėbė juos kaip "undesirable" ir reikalauja jų iš Paryžiaus išvarymo.

Musų tėvynė, tautiečiai, yra didžiausiam pavojuje! Jeigu taip dalykai pasiliks, kaip jie dabar yra, tai mes nepriklausomos Lietuvos neregėsimė. Vien greitai sušauktas Steigiamasai Seimas tegali atitaisyti padarytas paklaidas jis turi pabausti visus tuos, kurie jas padarė, jis tegalės įstatyti Lietuvą i tikras vėžes.

J. Gabrys.

P. S. Mano laiškas apie A.T.L. delegatų Kun. Dabuzio ir Pakšto "diplomatšką" veikimą sukėlė daug bergždžių ginčų. Dabar jiedu rezignavo iš diplomatų, kožnas pasirinko savo tikrą amatą; Pakštą pristoją prie amerikoniškų pirklių, ir nuvažiavo su jais i Lietuva "business'ą" daryti, o Kun. Dabuzis pasidavė už detektyvą prie Lietuvos "pasiūntinybės" Berne. Aš manau dabar pasiliaus jiedu rašinėje melagingus raportus, klaidinančius visuomenę, kaip

antai viename iš paskutiniųjų tvirtino, buk "Lietuvos valdžia sudariusi pati išda 100 milijonų markių vertės," mat nedrįso pranešti teisybės, kad tai Vokiečių suteikti pinigai su sąlyga atsisakyti Prūsų Lietuvos.

Aš tikėuosi, kad A.L. Taryba nebedrįs daugiau eikvoti išda panašių diplomatų užlaikymui.

## LENKŲ ŽIAURUMAS.

Lietuvių Tautos Taryba New Yorke gavo sekantį kablegramą nuo savo atstovo Paryžiuje:

Žinios gautos Paryžiuje sako buk bolševikai surinko dideles spēkas prieš Vilnių ir bombardavo tą miestą ir gelžkeio stotį. Lenkų pulkai žiauriai pasielgia su nenlenkais Vilniaus gyventojais, ypač su lietuviių inteligentais. Jie nuplėšia pinigus ir brangumynus gatvėse. Ypatos neturincios lenkų pasportų, ypač lietuviai, yra sulaikomi gatvėse, jų kišenai yra iškraustyti ir pinigai pavogti. Laikraštis "Nepriklausomoji Lietuva," kuris išleidžiamas Vilniuje, įvardina įžymias ypatas, kurie turėjo duoti lenkamams pinigų, taipgi Lietuvos politikininką. Gardine, lenkai taip apdaužė lietuvii oficerių, kad paliko ji pusgyvi.

Rajonuose, kuriuose lenkai užėmė, gyventojai verčiami lenkiškai kalbėti. Lietuvių vyriausybė Kaune pagál sąjungiečių norą, pasiūle išvien veikti su lenkais prieš bolševikus. Lenkai atsisakė. Lenkų Pulakai užėmė Vilnių skerdžia žydus. Žydų komitetas praneša, kad iki gegužio 5, net 1,200 žydų buvo užmušta ar sužeista. Lenkai padarė medžiagiškų nuostolių ant 60 milijonų frankų (15 milijonų dolerių).

Lenkų vyriausybė priverčia įžymius žydus pasirašyti po deklaracija, kad užėmus lenkam Vilnių, žy-



ANTHONY SMETONA

Antanas Smetona, pirmas Lietuvos respublikos prezidentas.

da! nebuvo kliudyti. Daugelis įžymiausių žydų atsisakė pasirašyti.

Lenkai nutarė netik prisijungti užimta Lietuvos teritorija, bet ir visą Lietuvą. Lietuvos valdžia nutarė tam priešintis su visom savo jiegom. Pavojus nuo bolševikų irgi didelis.

(Anot kitų gautų žinių New Yorke, lenkai apiplėšė namus Emilijos Vileišienės, O. Vileišienės, inžinieriaus Maišio, Šilingo ir daugelio kitų. Lietuvių oficerius, kurį lenkai apdaužė Gardine, tai yra gen. Daniliauskas.)

## UKĖS DEL KAREIVIŲ.

Dėdė Samas ketina neužilgo išleisti pusę bilijono dol. (500,000,000), kad nupirkus ukių del savo paliuosuočių kareiviių. Pinigai bus išleisti pagal kooperatyvišką veikimą centralės (federalės) ir valstijų valdžių. Bilijus tam tikslui buvo inestas praeitoj kongreso sesioj, bet nebuvo priimtas. Dabar vėl inestas tas bilijus del ukių kareiviams, ir ši kart pareikalaujama dvigubai tiek pinigų tam dalykui, negu pirmą kartą. Šią sąlyką sakoma bilijus bus tikrai priimtas, pagal susitarimą tarpe Kongreso narių. Tad tik lieka, kad kareiviai sutiktų ant šio pleno.

Pagal šį bilij, kareiviai

gaus \$4 ant dienos, kolei dirbs prie prirengimo žemės del ukių. Jie nėra priversti apsigyventi ant žemių, kurias jie išdirba.

Kareiviai, kurie nutars apsigyventi ant šių ukių, gaus paskolą dėl pastatymo namo, kjoono, tvorų ir tt. Taipgi \$500 paskolą dėl nupirkimo gyvulių, sėklų ir įrankių. Jie galės gauti 60 nuosimėčių paskolą, vertės visos ukės.

Jie užmokės 5 nuosimėčius vertės ukės, kuomet apsigyvena, o rešta galės išmokėti per 40 metų.

Visi, kurie buvo garbingai atleisti iš armijos ir iš laivyno ir taipgi buvę Amerikos piliečiai, kurie tarnavo ir buvo garbingai atleisti iš sąjungiečių armijų, galės pasinaudoti šia proga.

Zemės del ukių bus paskirtos po visas valstijas.

## VISAS PASAULIS SUTEIKĖ PASLAPTIS SUV. VALSTIJOMS.

Sekretas, kuris buvo tvirtai paslėptas per visą karę, šiomis dienoms tapo išduotas Washingtone. Šis sekretas tai buvo, kad išradėjai po visas dalis pasaulio, prijaučianti SUV. Valstijom, suteikė jom galybes visokių plėnų del karės mašinų. Šie plėnai buvo užlaikyti didžiausioj slapybėje ir gabiausi vokiečių špiegai nepajėgė jų išrasti. Iš viso apie 2,000 svarbių plėnų buvo suteikta, nekuriė daug pagelbėjo išlošime karės. Šie plėnai paėjo i Anglijos, Francijos, Šveicarijos, Naujos Zealandijos, Australijos, Meksikos, Ispanijos, Italijos, Rusijos, Lenkijos—vienas net iš Vokietijos. Dabar kadangi karė pasibaigė, šie plėnai bus patentuoti.

Audinyčios Lodz, Lenkijoj, mažai nukentėjo karės laike ir jeigu lenkai tik galės gauti žalios medegos, šio audinyčios galės padirbt

## Lietuvos Atstatymo Bendrovė

Pirmiausia ir Didžiausia Lietuvos Korporacija New Yorke.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė pasekmingai vykdo šių reikalų atlikimą:

- 1) Atstatyti Lietuvą ekonominiai, sudarant didelį kapitalą pramonės (išdirbystės) ir prekybos (biznio) v armui Lietuvoje.
  - 2) Padaryti Lietuvą Nėprigulminga nuo svetimų išnaudotojų, paimant visą šalies pirklybą ir pramonę i lietuvių rankas.
  - 3) Pakelti Lietuvoje abelną gerovę, steigiant fabrikus, dirbtuves, laivų kompanijas ir tt.
  - 4) Pagerinti Lietuvii gyvenimą organizuojant juos i pirklybos draugijas, surandant gerus uždarius, palengvinant įgijimą ukės įrankių, mašinų, gyvulių, javų ir tt.
- Lietuvos Atstatymo Bendrovė rupinasi lietuviiu gerove Amerikoje:
- 1) Steigia Lietuvos Banką su Užrubežinių Reikalų (Foreign Exchange) Skyriumi pinigų mainymui, siuntinėjimui, laivakorčių pardavinėjimui ir tt.
  - 2) Organizuoja Keleivii Namą aprūpinimui keliaujančių i Lietuvą ir i kitas šalis.
  - 3) Padaro ir paliudija Rejentalius Dokumentus, pirkimo-pardavimo aktus, dalių išjieskojimus, įgaliojimus (daviernastis), išgauna dokumentams konsulo paliudijimus ir tt.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė inkorporuota ant \$1,000,000, veikia sulgy valdžios užtvirtinto čarterio ir po valdžios priežiura. Bendrovės šėrai (akcijos) kaštuoja po \$10 ir parsiduoda nemažiau penkių šėrų vienam žmogui. Lietuvos Ats. Bendrovės pelnas išdalinamas visiems šėrininkams, iš ko yra geras pelnas kiekvienam nuo idėtų pinigų. Prie L.A. Bendrovės galima prigulėti ir Lietuvoje gyvenant. Bendrovė steigia savo Skyrius visuose didesniuose Lietuvos miestuose.

## Visi Dekites Prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės!

Reikalaukite Paaškinimų Šiuo Adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

320-5th Ave., New York, N. Y.



## PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seseris:—

Štai brekšta gadynė, į kurią mes žengiame kasdien prie naujo gyvenimo.

Keturi—penki metai baisios karės, baisaus kraujo praliejimo, permainė pasaulio neapsakomai, kartu permainė ir mūsų gyvenimo padėjimą. Iki šioliai mes buvome vergai mūsų artimųjų tautų, suspausti ir užmiršti pasaulėje. Šiandien, kada mūsų tironai sunkiai nukentėjo ir nusirito nuo tronų, proga atėjo ir mumis kartą apsisverkti iš džiaugsmo, sužadinti savo brolius ir seseris prie vienybės ir darbo kad mūsų priešai nedrįsytų mus pasikinkyti į savo jungą vėl anų ilgų amžių. Dabar kada mumis reikia tautiškai prisikelti iš numirusių, mes atsižvelgiame į baisią pustynę mūsų praėjo gyvenimo įjės kome savo akimis ar nerisime kokio pėdsakio kada mūsų tauta buvo garsi ir garbinga, kada mūsų senučiai prosenėliai stipriai apsigindavo nuo baisių tos dienos priešų, kurie guli ant mūsų šalies. Kur mes tą pėdsakį rastume, jeigu garbus mūsų tautietis Simonas Dąkantas budamas apleistas ir pavargęs nebutų parąšęs Lietuvos Istorijos. Šiandien mes semiamė žinias iš jo garbingo darbo, parašytos Lietuvos Istorijos ir daug ko mes iš jo Istorijos galime pasimokyti.

Vienas aiškus daiktas ko mes galime pasimokinti iš mūsų tautinės istorijos, tai yra tas, kodėl mūsų tauta pražuvo buvusi kartą garsi ir galinga. Klausimas kodėl ji pražuvo? Mokinadmie si tos istorijos, mes randame, kad mūsų tauta netik kad kovojo su aplinkiniais savo priešais, bet kovojo dar ir pati tarpe savęs. Brolis prieš brolį lėjo kraują, brolis brolį žudė. Istorija mus mokina, kad tauta niekad negali gyvuoti praleisdama visą savo laiką vien tik karėse. Turi būti laikas atsilsio, turi būti laikas lavinimosi prie gyvenimo, turi suaugti ir sustiprėti kune ir prote žmonės tada tik pasekmingai tauta gali vesti savo uke, atsilaikyti priešais savo priešus ir gyventi nepatekdami po jungu savo prispaudėjų. Reikalingas ramus gyvenimas, reikalingas protavimas ir išdavimas iš savęs viško, kas geriausia galima žmogui išduoti iš savo sunokimo.

Bet mūsų prosenėliai nepermatė to gerai. Jie apsigynę savo priešų, neėmėsi prie tykaus gyvenimo, prie mokslo, prie tobulystės, bet palinkę prie karių, iš karių mėgino daryti pramonę. Kada neturėjo sau priešų, tada viena kunigaikštystė Lietuvos pradėjo karę su kita kunigaikštyste ir galo karės niekad nebuvo. Priešai mūsų kitaip elgėsi. Jie apart karių mėgino ir iš savę ką nors gero padaryti, vietoje kariauti tarpe savęs, jie rengė mokyklas, mėgino naujus sumanymus, rašė savo Istoriją ir budavojo savo kultūrą. Mūsų Tėvynėje tas nebuvo kada daryti, nes daug karių tarpe savųjų vesti, naikintis, silpnėti ir ant galo pražuti.

Puikus pamokinimas mūsų broliams ir seserims šios gadynės, aiškus paveikslas, aiškus atspindis stovi užrašytas istorijoje Lietuvos, parašytos Simono Dąkanto.

Šiandien mes kylame iš užmirštųjų į naują gyvenimą, imamės tvirtinti savo tautystės dvasią ir vėl mėginame atsistoti ant savo kony tarpe garsingų žemės tautų. Bet ar mes eisime keliais mus senovės senelių? Ar mes kovosime tarpe savęs, ar mes tversime iš naujo daugelį kunigaikštystėjų ir vieną priešais kitą priešingą, eikvosime savo spėkas ir turimą savo broliškoms karėms? Tai yra klausimas, kurį mes turime koznas sau atsakyti, neklausant nė mūsų vadovų, nė mūsų laikraščių, kuriuos partijos savo siekiui yra sutvėrę, kad gintų jų šalis. Galybė mūsų Lietuvos yra vienybėje, vienybėje mes niekada negalime pražuti, nors mes ir pakliutume į tinkią nekurių mūsų priešų, mes budami vienybėje niekad negalime pražuti. Vienybėje ir taikoje mes ir po caro jungu nebutume pražuvę.

Vienas iš svarbiausių mūsų klausimų šiandien yra kaip įvykdyti pas mus vienybę. Kaip padaryti tą meilę tarpe mūsų brolių, be kurios mūsų tauta, kaip plytos be cemento negalės susilaikyti. O jeigu nebus pas mus vienybės ir broliškų meilės, tada negalės gyvuoti, ką aiškiai parodo mūsų Tėvynės Istoriją iš praagytytų laikų. Tauta, kuri nori pastoti ant savo kojų šiandien, turi būti daug tobulesnė negu senovės gady-

nėse, šiandien viskas yra paremta ant smulkesnio sumanumo visų tautos reikalų. Niekas negali būti užmirštas, niekas negali pusiau apžiūrėtas būti. Šiandien reikia daug mokslo, daug truso, daug pasišventimo, kad šalį padaryti laiminga. Todel reikia ir daugiau vienybės, daugiau užsitikėjimo, daugiau pasišventimo ir daugiau meilės.

Kas iš mus gali pakelti daugiau paniekos, daugiau apkaibėjimo, daugiau neteisingo nuteisimo, o kas prie to visko dar turi neišsėmama indą meilės ir gerų norų prie savo tautos gerų darbų, tas yra neapsakomai brangus mūsų tautai, neapsakomai reikalingas.

Jeigu mes skaitytume istoriją mūsų tėvynės Lietuvos ir apsvarstyti ją gerai, mes išties atspėtume, kad mūsų praeitis buvo pilna klaidų, todėl, kad Tauta mūsų mažai paisė apie apšvieta savo šalies taikos laikuose, bet vietoj to, brolis ejo prieš brolį, kraujas prieš kraują, iš tos priežasties žuvo ir mūsų garbingas tėvynainis, Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis ir jo žmona Birutė, ir Vytautas žuvo nuo tos pačios juodos rankos, nuo nesupratimo mūsų senelių, kad vienybė ir meilė viena gaidė juos išlaikyti garbėje ir neduoti per amžius pražuti.

Taigi, mieli broliai ir seseris, jus kurie sueinate čionai po medžiu, atminkite, kad mūsų šalis, mūsų tauta reikalauja nuo mūsų didžiausios vienybės dabar ir didžiausios meilės. Sudrauskite savo vadovus, jeigu išgyrsite, kuris niekina vieną arba kitą lietuvių ne savo partijos, neduokite jiems skirstyti į daugelį dalių mūsų pajiegų, nes silpno baiso mūsų niekas negirdės.

Dabar ne laikas mums griebtis už nepasiekiamų daiktų. Kiekviena partija turi žengti žingsnį arčiau prie sau priešingos partijos, tartis be paniekimo vienas kito, jungti spėkas į kruvą ir gintis nuo savo priešų. Gintis visiems iš vieno su kalba, su raštu, su pinigų ir su kuom kas galime nuo priešų savo turime gintis.

Mes nežinome, mieli broliai ir seseris, kad mes visuo menė ir diduomenė pasaulyje viską veikiame, nuo mūsų, o ne nuo vadovų prižiandien, turi būti daug tobulesnė negu senovės gady-

sau budą tikrą tautišką budą, kuris žiūrėtų į gerovę mūsų visos tautos, o ne butume siaurapročiiais iš žiūrėtuose į savo vadovus. Vadovai gali nuvesti geru keliu tik tada, kada mes suprasime nesiduoti vesti save biogu keliu.

Niekad nepamirškite to, kodėl mūsų tauta, buvus didelė ir garsinga pražuvo, ir atmintime ką šiandien mes turime daryti, kad pastoti vėl ant savo vietos tarpe pasaulės tautų. Partijos, siundymai ir skirstymai lai pranyksta iš tarpo mus, tegul kiekvienas sunus Lietuvos buna jos rėmėju, ypatingai šioje valandoje.

## DARBININKŲ ŽINIOS

Italijos geizkelio darbininkai išgavo 8 val. darbo dieną.

1,800 vežimninkų Seattle, Wash. gavo pakėlimą mokiesties 25c. ant dienos.

Beverly, Mass. čėverykų darbininkai dirba 44 val. į savaite.

Brazilijoje randasi devynios blėtų (blėšinių) dirbtuvės.

Darbininkai budavojimo pramonėje, Seattle, Wash. dirbs tik 5 dienas ant savaitės, nedirbdami subatomis ir nedėdieniais, taip kad darbo užtekty del daugiau darbininkų.

Nuo 1 d. gegužio, Alzacijos Lotaringijos darbininkai prisidėjo prie Francijos Darbo Federacijos.

Menama buk Sv. Valstijų skaitlingos automobilių dirbtuvės šimet padirbs 2,139,500 automobilių.

Koperatyvė "wholesale" draugija, Manchester, Anglijoje, nutarė, kad jos darbininkai, skaitliu 30,000 turi prisidėti prie pramonės unijų.

Wilmington, Del. dailydės reikalauja 85c. ant valandos. Darbdaviai atsiskaikė tartis su darbininkais ir atidavė klausymo išrišimą arbitracijos komisijai.

Vienatinė dalis šveicarijos pramonės, kurioj mokesčiai buvo numuštos laike karės, buvo hotelių pramonė. Daugelis šveicarų hotelių pajiegų, nes silpno baiso mūsų niekas negirdės.

1914 mete, Sv. Valstijoje serados tik 6 dažu dirbtuvės, kurios padirbdavo 3,000 tonų dažu kasmet. Dabar yra 50 dažu dirbtuvių ir jos padirba į 35,000 tonų dažu ant metu.

Apie milijonas bedarbių pastaruoju laiku gavo pašėlę nuo Anglijos valdžios. Tame skaičiuje radosi į 350,000 buvusijų kareiv., 180,000 buvusijų amunicijos darbininkų ir 100,000 medvilnių audinių darbininkų.

## LIETUVIAI AMERIKOJ

NEW BRITAIN, CONN.

Pas mumis 18 d. gegužio, nedėlioje po pietų, buvo atvaizdinta veikalas, "Rytų Piliis," drama penkių aktų, 14 atidengimų. Spektaklį parengė T.M.D. 23-čia kuopa Tautiškoj lietuvių svetainėj. Programa išpidė vietinė Dailės Draugijos "Varpas." Kaip matytis buvo šio veikalo veikiančios ypatos pusėtinai išsilavinę ir visi savo užduotis atliko gana artistiskai, geriau nei negalima buto tikėtis kaip nuo darbo žmonių.

Veikiančios ypatos: Fr. Levisonas, nedorasis, A. Rekus, Izabelė, kunigaikštė, A. Žaleduoniūtė; J. Daumantas, Izabelės vyras, A. Mikalauskas; Vincukas, jųjų sunus, P. Vaitkevičius; Anelė, Daumanto sesuo, R. Pisaravičiūtė; Agata, jųjų tarnaitė, A. Sintaučiūtė; Danelis, Daumanto sesnas draugas, B. Griškevičia; Saverinas, kunigaikštis, M. Neimonas; Minkevičius, teisėjas, J. Pašvenskas; Barbara, jojo duktė, O. Vaitkevičiūtė; Petras, jo sunus, J. Maksimavičia; Magdė, tarnaitė, A. Matuėvičiūtė; Policistas, J. J. Pasvenskas.

Publikos buvo neperdaugiausia, bet tie, kurie atsilankė, regis buvo užganėdinti. Pats veikalas yra labai interesingas ir pamokinantis.

T.M.D. nariai ištaria širdingai ačiū "Varpui" už patarnavimą mūsų organizacijai ir pageibėjimą papelnėti kelis dolerius.

V. Gilevičius.

ROCHESTER, N. Y.

Geg. 17 d., L.N.F. 15 skyrius laikė pirmą susirinkimą, ir šitas susirinkimas buvo nepaprastu; da paprasto susirinkimo nebuvo laikyta nuo pat susitvėrimo šio skyriaus. Tikslas šio nepaprasto susirinkimo buvo politiškas; mat tuli užsimanė važiuoti į Chicago Seimą; prie tam irgi paaiškėjo, kad šitas skyrius buvė prieš Kalėdas pasiuntęs \$89 Kalėdų Eglaitė per "V.L.", kuri iki šioliai nežino kur dingo, nes L.N.F. valdyba užsigina, jog ji nėra gavus tokių pinigų, ir per tai nieko nežino apie tai. Taipgi paaiškėjo, kad skyrius turi tik 10 narių. Vidaus valdyba, kuri buvo priziadėjus duoti paliudijimus tiems, kurie aukauja nemažiau kaip penkis dolerius, nežiurint ant daugelio kartų maldavimo skyriaus, kad prisiųstų paliudijimus del jų, kurie yra užsipelnę, iki šiam laikui išsikalbinėja įvairiausiai nuo prisiuntimo paliudijimų, ir ant daugelio tokių prašymų nedavė jokio atsakymo. Iš tokios priežasties, tuli nariai apvilti, atsisakė toliaus buti L.N.F. nariais. Šiame susirinkime dalyvavo tik 6 nariai; į kandidatus už atstovą į Seimą Chicago, je skyrius perstatė skyriaus išdininą A. Valta, ir jeigu galima bus susitarti su L.S. ir D. dr-ja ir T.M.D. 52

kp., bendrai pasiūsti bent vieną atstovą.

Geg. 18 d. L.S.S. ir L.M. P.S. kuopos bendrai surengė prakalbas ir teatrą, "Nėnori duonos, tai! griaužkie plytas." Kalbėjo M. Du-seika apie moteris ir apie Lawrence, Mass. streikičius, rinko aukas del streikičių, surinko \$93.55; žmonių buvo atsilankę apie pu-strečio šimto ypatų.

Darbai ne kaip eina, tu-las dirbtuvės dirba tik ke-turias dienas ant savaitės; kitos sutrumpino dienos valandas: Dabar dirba tik apie trečdalis darbininkų, kaip dirbo praėitą vasarą. Sugryžusius kareivius nors priėmė atgal prie darbo, bet nekuriuos atleido nuo priversti patįs apleisti darbą, kadangi (su tokiais pradėjo apsieiti blogai. Žinoma, yra ir pačių kareivių kaltės, nes yra tokių, kurie taip sau išsivaizdina, kad jiems turi būti dėkingi, ir da kad pataikintų geresnį darbą, nors ir negali atlikti tokių darbų, kurių jie reikalauja.

LOWELL, MASS.

18 d. gegužio, A.L.T.S. 49 kuopa surengė prakalbas. K. Norkus, "Sandaros" redaktorius. Kalbėjo apie Lietuvos vargus ir kas daugiau, sia dirbo del Lietuvos laisvės. Anot jo, tai sandariečiai, su Dr. Šliupu priskyta je. Toliau kalbėjo apie Sandaros veikimą ir jos principus. Abelnai kalba visiems patiko. Aant galo atsakinėjo į užduotus klausimus. Aukų lėšų padengimui surinkta \$3.80. Publikos buvo daug ir visi ramiai užsilankė.

11 d. gegužio "Aido" Choras turėjo koncertą. Programa atliko žmonės iš Lawrence ir Haverhill, Mass. Apart koncerto buvo sulošta trumpas veikalas ir monologas. Kaip matyti Lowellio jaunimas mažai atjaučia dailę—mažai prie choro prikliaus, o ypač merginų, tad sunku ką nors nuveikti. Pelnas nuo koncerto skiriamas choro palaikymui.

Lowellietis.

UTICA, N. Y.

Pasiuntė aukas Neprigulm-bės Fondui.

Gerb. mūsų klebonas, k. P. Vanagas 16 d. gruod. 1918 mete, pamaldų laike paaiškino apie Lietuvos blogą padėjimą ir paragino parapijonus aukauti kas kiek galėdamas. Du parapijonis buvo paskirti surašyti var-dus tų, kurie aukavo dolerį ar daugiau. Klebonas taipgi sakė buk per ateinančių Kalėdų šventes kolektą, kuri priklausu knunigui aut-liaus del Lietuvos. Nuo parapijonų iš viso buvo surinkta \$137. 23 d. gruodžio, klebonas paaiškino, kad nelabai geros žinios iš Lietuvos, tad tuo tarpu nebus daugiau aukų renkama. Surinktos aukos tuo tarpu gulejo pas tulą parapijoną.

Už kelių mėnesių, klebonas per pamokslą sušaukė parapijonis į svetainę ir išrinko komitetą, sakydamas, kad vėl pradėsime aukas rinkti. Buvo pereita per svetainę ir surinkta \$7.18 ir gerb. Klebonas kaip buvo žadėjęs Kalėdų kolektą paaukauti, tai pasakė, kad duos \$50. ir tuojaus galime siūsti by kokiam fondui. Išrinktas komitetas pasitarė išsiūsti iš viso \$187, o kasoj palikti \$7.18. Bet kaip komitetas 6 d. gegužio nutarė siūsti aukas į Neprigulmbybės fondą, tai klebonas atsiėmė savo aukas, o mums liko \$137. kurie ir buvo išsiūsti Lietuvos Neprigulmbybės Fondan.

Aukavo po \$5:—A. Kaušas, A. Lebeikiūtė, V. Armata, Simonas Alukonis, S. Vaitekunas, A. Jaraminas, Jonas ir Marė Berakis.

B. Sabis, L. Inkevičius, J. Kazokas, aukavo po 2 dol.

Po \$1 aukavo:—J. Janušis, L. Krukonis, A. Miekevičius, A. Zvonkus, U. Saudanavičienė, P. Zareika, N. Baračauskas, A. Antanavičiūtė, K. Balronis, A. Vičulis, H. Černeckis, P. Balandis, F. Kaušas, A. Norba, F. Fila, K. Budžis, J. Miliauckas, F. Marcouliolis, J. Čeplenis, O. Vasiliauskienė, A. Gaivuskienė, F. Simanavičius, P. Borisas, K. Šidlauskas, J. Navickas, J. Galmulevičius, L. Mārkauskas, J. Borisas, K. Kazokas, S. Bėkša, F. Maksimavičius, J. Navickas, K. Karčiuskienė, J. Marzas, A. Valukonis, P. Dilys, S. Skirmanta, M. Dimidavičienė, Jonas Guščius, Ant. Krancavičius, A. Dirsas, J. Naujokas, M. Arnastauskas, J. Vasiliauskas, K. Markevičius, J. Alevičius, Z. Barisas, V. Plaučiūnas, J. Budžis, J. Mockus, M. Dzevičiūtė, V. Milukevičius, S. Janušis, K. Čeplenis, M. Lebednikas, S. Grigas, S. Baranauskas, J. Plaucanas, J. Tubin, N. Laukaičiūtė, J. Bendžiūnas, V. Tvirkauskas, J. Činonis, K. Kazekavičius, T. Valančauskas, J. Martusevičius, M. Rusas, J. Butkus, J. Petrauskas, J. Budžis, M. Dilis, D. Pocius, P. Uždavinis, J. Karužas, A. Markauskas, J. Rimša, P. Miliauckas, J. Janauskas, A. Norba, V. Virpša, N. Keliuckas, S. Grigas, K. Šaulis, J. Rusas, M. Sabonis, L. Žukaitis.

Iš viso ..... \$128.00 smulkiais ..... 9.00

Pasidaro ..... \$137.00 Katalikas.

LITTLE FALLS, N. Y.

Apie šio miesto lietuvių koloniją rodos nebuvo girdėta laikraščiuose. Čia lietuvių randasi neperdaug—apie 10 šeimynų, o pavieniu 5. Šis miestelis stovi prie didelių akmenio skardų; upė pereina per jį dviejose vietose. Jis daugiausia apgyventas ukrainiais, slavokais ir lenkais. Dirbtuvių čia yra įvialias ir darbas gana gerai apmokamas; darbininkai uždirba nuo \$18 iki \$50 savaitėje. Darbai eina pusėtinai. Štai kokių dirbtuvių čia randasi: 5 audyni-cios, 2 popierinės, 5 geležies išdirbtystės—viena yra dide-

še dviračių dirbtuvė, 1 odos, 1 čėverykū, 1 matrasų. Kiškių Bajoras.

### LAWRENCE, MASS. Lawrence streikas išlaimėtas.

Per kraują ir vienybę įvairių tautų, darbininkų streikas išlaimėtas—8 val ir 15 nuosimčiai, taipogi visiems streikiariams užimti seną savo darbą.

Laimėję sunkią savo kovą paliko linksni, vaikščiodami po gatves dienomis, vakarais dainavo dainas—vyrai, moteris, vaikai.

Taipgi streikiariai prašė, kad jiems pavelytų laikyti miesto sode susirinkimą, bet miestatė nevelino.

Tokiu būdu tukstančiai ypatų susirinko prie Lexington Hall ir paskutinį vakarą, 21 d. gegužės išėmė iš svetainės langą ir tada kabinėtojai sveikino nuvargusius darbininkus ir pranešė, kad 22 d. geg. gali visi dirbtuvėms eit į dirbtuves ir užimti savo vietas.

J. Žukauskas.

### ROCHESTER, N. Y.

Gerb. "A. L." Redakcija:—

Malonėkite suteikti man vietos "Amerikos Lietuvyje" atsakymui Kareivui St. Klimaičiui, kuris rašo "A. L." No. 20 per "A. L." Redakciją, buk aš nevisai teisingai aprašau apie Rochesterio lietuvių judėjimą; buk tautininkus ir katalikus per daug pažėminu, o socialistus iškeliu. Ir kad rašau, buk rodos socialistų yra 65 nuoš., klerikalų (turi p. Klimaitis suprasti, ir žinoti, kad aš nerasiau katalikų, bet rašiu klerikalus; ar p. K. dar nežino skirtumo tarpe klerikalų ir katalikų?), 34 nuoš., o liaudininkų 1 nuošimtis.

Lengva p. Klimaičiui pasakyti, tiek ir tiek tukstančių yra Rochesterijoje lietuvių, bet man tai yra pirmu kartu girdima, nes iki šiol labiau linkę didinti lietuvių skaitlių, prididydavo tik iki 1,200 ypatų, ir prie parapijos, kaip artymesni parapijonis sakė, kad priklausu apie 300, kurie yra parapijonais, bet kiti, tai tik užsimoka už velykinę, bet tokių skaitlius nėra vienodas, nes kartais jų skaitlius viršina skaitlių parapijonų, bet man pačiam yr žinoma tarp tokių parapijonų yra ir tokių, kurie priklausu prie parapijos ir eina išpažinti, kaip patys kartais pasitaiko išsitarti, kad tai tik del žmonių, todėl tokius nėra galima skaityti nė už klerikalus, nė katalikus ir nė socialistais. Kas yra tautininkai? Aš suprantu tautininkus, kaip ir kiti sako, kad tautininkai yra tik tie, kurie yra susorganizavę ne tik vardu, bet ir darbais demokratybės, kadangi A.L.T.S. save apsišaukė kaip organizacijas tautininkų Amerikos, o A.L.T.S. kuopos Rochesterij nesiranda, tuomi tautininkai pasirodo, kad nėra organizuotais, o kas nėra organizuotais, tie nelošia jokios rolės gyvenimo verpete, su tokiais niekas ir nesiskaito.

Taip T.M.D. 52 kp., vos gyvuoją, nes 1917 p. Klimaitis buvo jos ir užrašo raštininku, (dabar P. Klimai-

tis nėra T.M.D. nariu), ir tik vieną protokolą parašė, ir viso tik keturi susirinkimai neva įvyko, ir tik viename susirinkime p. K. dalyvaavo; 1917 metais p. K. apleido T.M.D. šiuomi laiku T.M.D. kp. turi vos 14 narių, tas parodo kuopos vos gyvavimą. A.L.T.S. kuopa, yra tikrai mirus; aš pats buvau kuopos Vice-Pirm. 1918, ir buvau išrinktas į komisiją knygų peržiūrėjimui su J. Gudinu, mes peržiūrėjome sausio mėnesi 1918 knygas, bet susirinkimas vis neivykdavo, tik gegužio pradžioje 1918 m. Pirm Ant. Usevičius sušaukė pats save kuopos susirinkimą, susirinko P. Petronis, J. J. Ž., J. Gudinas ir kuop pirm. Antanas Usevičius, viso keturi nariai; pirmiausia kuop pirm. A. Usevičius atsiskakė nuo pirminkystės ir nuo A.L.T.S., tada Vice-Pirm. J.J.Ž. išsireikšė, kad A.L.T.S. kuopa turi būti organizuota ir kad suaiakyti kp. nuo žlugimo, kuopa privalo laikyti susirinkimus kartas nuo karto. Tada kuopos raštininkas P. Petronis darė užklausimą, ar neverta likviduoti A.L.T.S. kp., bet J.J.Ž. ir J. Gudinas išsireikšė, kad nėra verta nė kalbėti apie likvidavimą kuopos, ir pasiulė, kad ALTS. kp. laikytų tuom tarpu kartu su T.M.D. 52 kp., susirinkimus. J.J.Ž. buvo ir T.M.D. 52 kuopos pirminku, ir ant susirinkimo, nieks daugiau neatėjo, kaip tik J. J.Ž. ir rugp. mėnesij narys A. V. priežastis tam buvo, kad nuo vidurvasario 1917 m. klerikalai su socialistais, vadovaujant p. St. Klimaičiui susijungė bendrai išnaukino tautininkus iš Rochesterio. Silpnės dvasios buvę tautininkai, vien perėjo prie klerikalų, kiti prie socialistų. Tokiu būdu ir išnyko A.L.T.S. kuopa, o T. M.D. kuopa prie vos gyvavimo priedė.

Kovo 1919. p. Karosui kalbant, kalbėjo ir p. Klimaitis, kuris pasakė, kad jis nėra bolševikas, nėra katalikas ir nėra tautininkas, bet yra Amerikos pilietis.

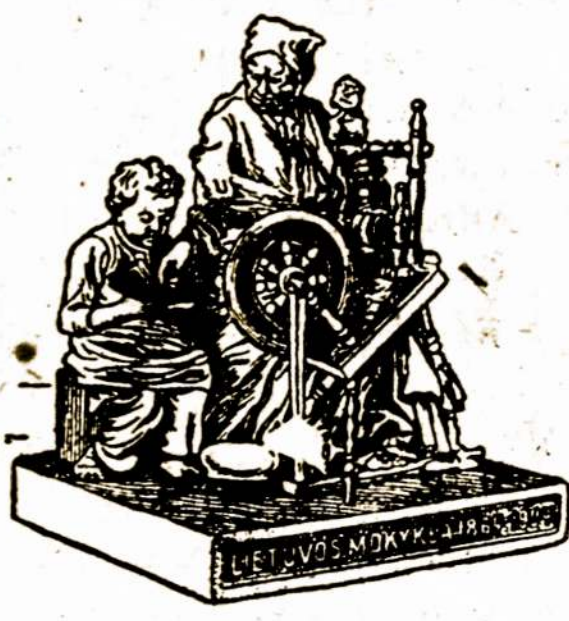
Socialistų, vien kaip socialistais, aš niekuomet nekėčiau ir nekeliu; rašydamas korespondencijas, niekuomet nežiuriu, kas daro, vien žiuriu ką daro, aš skaitau svarbiausiu, ką veikia, o ne kas veikia, todėl ir rašau savo korespondencijose, taip, kaip veikia, ir pagal darbus: lai pasirodo klerikalai, arba kas kiti savo gerais darbais, o užtikrinu, kad bus paaugštinti; taip kaip ir socialistai, yra, buk paaugštintami už jų darbus.

J. J. Ž.

Nuo 1915 metų, Francijos darbo ministerija įsteigė darbo sujieškojimo biurą įvairiose dalyse tos šalies. 1918 metų, šie biurai surado darbo del 350,000 ypatų. Dabar surandama darbo kas mėnuo del 50,000 ypatų.

Suv. Valstijų valdžia ketina padaryti Frankford arsenalą Philadelphijoje, didžiausią mažų ginklų dirbtuvę visoj Amerikoje. Ten bus dirbama tik 8 val. darbo dienomis.

## × Apie Ivairius Daiktus ×



—Mama, pasakyk man koki gyvunai ilgiausia gyvena?

—Vaikeli, gyvunai savo metrikų neturi ir kiek apie juos iš tyrinėjimų mokyti žmonės sužino, tai ilgiausia gali gyventi didžiūvė, nes ji gyvena iki 500 metų; želvys gyvena iki 350 metų; krokodilus iki 300 metų; šlapis—slonius iki 100 metų; iutis 40 metų; kupranugaris 40 metų; arkllys iki 27 metų; kiaulė iki 25 metų; karvė iki 25 metų; oška 15 metų; šuava 15 metų; katė, 15 metų; avis 12 metų. Iš paukščių ilgiausia gyvena erelis, iki 100 metų; gulbė iki 100 metų; varna iki 100 metų.

—Mama, pasakyk man, kiek žodžių yra kalboje?

—Vaikeli, kiek žodžių yra kalboje sunku tikrai pasakyti, bet paprasti žmonės, kurie gyvena ant kaimų nereikalauja sau daugiau žodžių kaip 800, kad gerai tarpe savęs susikalbėti ir pasakyti kas jiem prie gyvenimo reikalinga. Bet jeigu žmogus tyrinėja įvairias mokslo dalis, tai kuodaugiau. Jis tyrinėja, tuo daugiau jis atrenka žodžių ir daugiau reikalauja žodžių apie juos kalbėti. Angliška kalba sakoma turi tris šimtus tukstančių žodžių ir yra turtiniausia.

—Mama, pasakyk man, ar žemė jau visa yra žmogui žinoma, atrasta ir ištirta?

—Vaikeli, žmonės žemę jau yra visą atradę; paskutiniuose laikuose mėginta atrasti žeminių žemės polių—ašį, arba galą. Daug žmonių ir laivų keičionėse žuvo pakol ant galo Robertas E. Peary, 1909, metė tą galą žemės atrado, o 1911 metė, norvėgas, kapitonas Amundsen pietinį polių atrado. Žmones aplankė visas dalis pasaulio, bet toli jų dar neįstyre. Mes galime nueiti į knygyną, bet jeigu neperskaitom knygų, mes dar daug žemių yra Azijoje, kur civilizuoti žmonės nėra buvę. Daug žemių Afrikoje yra, kur dar neįstirta. Misijonieriai vienok vis giinaisi į jos kraštus ir atranda naujas vietas ir žmones.

—Mama, pasakyk man, kaip toli yra nuo mus horizontas?

—Vaikeli, horizontas neturi tam tikro tolio; horizontas yra ta vieta, kur mūsų akyse žemė arba jūrės su dangum sueina. Ko žemiau mūsų akis yra nuo žemės, tuo trumpesnis mūsų horizontas. Jeigu vaikas, turintis 4 pėdas augščio žiūri į jures, jam horizontas tik dvi ir pusė mylios tolimas. Bet jeigu tas vaikas

užsilptų ant kalno šimto pėdų aukštumo, horizontas jam pasilgintų, jis matytų trylikos ir pusės mylių tolimo. Ir taip, kuo aukščiau pasiilptume, tuo toliau horizontas būtų nuo mūsų. Žodis horizontas, paeina iš graikų kalbos, horos arba rubežius, tas kur dangus su žeme susiduria ir per kurį toliau mes nematome.

—Mama, pasakyk man, kodel žmogus apalpsta, apmiršta?

—Vaikeli, žmogus apalpsta iš priežasties nervų staigiam darbu. Kada žmogus išgirsta liudną naujieną, nervai savo staigumu suspaudžia mažas gyvulas, kuriomis kraujas neša maistą į smegenis. Kada gyvulas užsidaro, žmogus veidas pabala ir žmogus puola ant žemės. Puolimas ant žemės yra geriausia pagelba, nes ant žemės kunas atsiranda lygumoje ir širdžiai lengviau kraujas pavaryti, kraujui susijudinti eiti savo keliu, atgaivina žmogų.

—Mama, pasakyk man, kodel siekas krukta nors ir per pusę yra perkirstas?

—Vaikeli, sliekas yra žemo buvio gyvunas. Jo nervai yra kuone lygiai perkirstyti po visą jo kūną, todėl nors jis yra ir perkirstas, bet turėdamas lygiai visus nervus, pajegia savo kuną pakrutinti. Kitaip yra su aukštesnės klesnos gyvunais, kaip žmogus arba gyvuliai turinti galvas, kurias sukrauta vyriausi smegenys kuono kruntimu.

—Mama, pasakyk man, kodel žmogus serga važiuodamas per jures?

—Vaikeli, žmogaus kunas nepaprast, kad po jo kojų kas būtų nepastovaus ir todėl turi persirgti, nes netik laivas ką juda, bet ir pats jurių klimatas persimaino nuo žemės. Daugelis žmonių serga kaip tik ateina pas laivą ir pradeda apie keičionę mislyti. Kiti apserga žuvo pakol ant galo Robertas E. Peary, 1909, metė tą galą žemės atrado, o 1911 metė, norvėgas, kapitonas Amundsen pietinį polių atrado. Žmones aplankė visas dalis pasaulio, bet toli jų dar neįstyre. Mes galime nueiti į knygyną, bet jeigu neperskaitom knygų, mes dar daug žemių yra Azijoje, kur civilizuoti žmonės nėra buvę. Daug žemių Afrikoje yra, kur dar neįstirta. Misijonieriai vienok vis giinaisi į jos kraštus ir atranda naujas vietas ir žmones.

—Mama, pasakyk man, kodel žuvis ilgai pagauta gyvena nors ji padėta vandenyje?

—Vaikeli, žuvis delto negali ilgai sugauta gyventi, kad ji išnaudoja visą oxigeną iš vandens esančio mažame inde. Jeigu vanduo būtų bėgantis, žuvis galėtų gyventi—neatmainant vandens—uždusta, nes žuvis gali kvėpuoti tik oxigenu, esančiu vandenyje.

—Mama, pasakyk man, ar gyvunai gali būti ilgai be maisto?

—Vaikeli, nekuri gyvunai gali išbuti visą žiemą be maisto. Pavyzdžiū, papras tos gyvatės maitinasi visą vasarą, ir taupina, maistą savo kune, pasidaro riebios pirma negu nueina į žiemos gulyklą. Per žiemą jos nei ma jokio maisto, bet jų kūnas gyvena iš riebumų sutauptų jų pačių kune. Pa-

vasario laiku jos išeina iš gulyklų jau sukudę.

—Mama, pasakyk man, ar yra toks daiktas kaip šokinėjantis šabalbonas?

—Vaikeli, Meksikoje, Alamos rajone yr medis, ant kurio užauga trikampė ankštis, padalinta į tris kambarelėlius. Dviejuose iš tų kambarelėlių yra sėklos, trečias kambarelis lūščias, jame gyvena vabalėlis. Kaip jis atsiranda ankštyje, yra gana stebuklinga, nežinant sekreto. Kada šių medžio

žiedai pradeda žydėti, ant žiedo atsilanko vabaliukas ir padeda žiede kiaušini, kuris vėliau žiedam nukritus, atsiranda viduryje ankštis, Nunpkus ankštis nupuola ant žemės. Vabalukas turi prigimta supratimą, kad esant po medžiu gali greitai pranykti, todėl straksi viduryje ir visa ankštis šokinėja, taip nukeliauja iš po medžio toliau. Tokiu būdu gavo vardą sau šokinėjantis šabalbono.

Nemuno Sunus.

## Dokumentai iš Rymo.

Esantis Ryme

Gerbiamas kanauninkas, Kazys Prapolianis prisuntė Egzekutyvio Komiteto raštintiną puoštą dokumentų, kuriuos čia ištisai paduodame. Originalas (rusų kalboje) su kanauninko Prapoliano parašu ir jo oficialia antspauda lieka mūsų raštintinėje.

Egzek. Kom. Informacijos Biuras.

Rusijos keleiviams įstaiga prie Šv. Stanislovo Bažnyčios Romoje.

Šv. Stanislovo Prieglaida

Romoje tapo įsteigta po Liublino unijos 1569 metais, kuomet Lietuva faktiškai pradėjo nustoti savo vardo ir kuomet viskas lietuviška, nežinia kodel pradėta vadinti lenkišku.

Iš laiško Viešpatijos Damos Atsovo M. Yčo, 2 d. rugsėjo, 1917 metų, Šv. Stanislovo Bažnyčios Kapelionui, Kanauninkui Prapuoleniui: — "Dabar apie Šv. Stanislovo bažnyčios reikalus. Čia (Petrograde) jus priešai nesnaudžia, ir norėtų išgauti tą bažnyčią businčiam lenkijai. Išsiskaidžius mūsų valdžiai, jie būtų ir gavę, bet aš pasipainiojau. Jie iškėlė šitą klausymą tuojaus po revoliucijos. Miliukovui esant Užrubežinių Reikalų ministru. Jisai patarė baronui Noldė šiame klausime pasitarti su mumis, ir aš jam paaiškinau, kad jų reikalavimai nepamatuoti. Apibrėžiau Jus asmeni, atariau Ministerijai Šv. Stanislovo reikaluose nenusileisti Lenkam, nei vienu žingsniu nepasitarus su Tamsta. Nurodžiau Jus kaip asmenį arčiau susipažinusių su šituo klausymu."

Panašiai atsitiko ir su Šv. Stanislovo įstaiga. Iki 1575 metų, atvykstantieji Romon iš Lenkų-Lietuvių valstijos Keleiviams prisiglaudavo išdalies čekų prieglaudoje prie Šv. Lucijos "Ad Cloaca bažnyčios, arba buvavo prižiurimi Varmijos Vyskupo Kardinolo Hozijaus, jo nuosavybe namuose.

Iškryk šaltinių sužinota, kad Kardinolas Hozijus buvo Lietuvos pavarde Ožys (vėliau perdirbti į Latynų kalbą skambėjo "Hosius" arba "Osius"), kuris savo kilme, budamas Viėniaus miestiečiu, neturėjo teisės tapti vyskupu slektiškoje Lenkų-Lietuvių valstijoje.

Kuomet 1575 metais iš priežasties jubilėjaus keleivius skaitliu pavidėjo, Kardinolas Hozijus kreipėsi į Šv.

Tėvą Gregorių XIII, meldamas, kad pastarasis pavestų jam kokią nors bažnyčią, prie kurios jisai galėtų išteigti Lenkam ir Lietuvos kardinolams prieglaudą.

1578 metais šiam tikslui įgijęs Išganitojus (Salvatoris) bažnyčią Hozijus apurpino ją, pavesdamas 1000 skudų. Kitas Lietuvos kunigaikštis, Kardinolas Radvilas, Vilniaus bei Krakovo vyskupas, 1590 metais Išganitojus bažnyčios titului prijungė—Šv. Stanislovo bažnyčią.

Zymiausia bažnyčios ir prieglaudos geradėja buvo "Lietuvė," kunigaikštė Ona Jagailaitė, sesuo paskutinio vainikuoto Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio, Lenkų Karaliaus, Zigmunto Augusto II.

Karalienė Ona, 54 metų amžiaus, ištekėjusi už jauno Stepo Batorijaus, gyveno atskirai nuo savo vyro, užsiimdama labdarybės darbais. Jinai tai pakėė bažnyčios turtą į 8,000 skudų.

Tokiu būdu bažnyčia ir prieglaida tapo Lenkijos Karalių—Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių Asmeniška nuosavybė, ir buvo valdoma esančiais prie Vatikano, jų pačių nuskirtais pasiuntiniais.

Šv. Stanislovo prieglauda buvo priimti tikrai vitarai ant 15 dienų ir tikrai lenkai, lietuviai ir kiti Lenkų-Lietuvių valstijos pavaldiniai (sed solum Poloni et Lituani ceterique e Dominio Regni Poloniae.)

Tolymsnė šios labdarin-gos įstaigos istorija nežinoma. Tiek tezinome, kad pastaroji buvo valdoma Tarybos, renkamos iš apsigyvenusių Romoje Lenkų Karaliaus, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio pavaldinių išskiriant vienuolius ir keleivius.

Šį prieglauda buvo užlaikoma aukomis privatiškų asmenų, kurių tarpe, šalia viršminėtų lietuvių geradėjų, randasi daugelis ne lenkų, butent: Jurgis, Lucko kunigaikštis (rytinių apeigų) vedęs kunigaikštę Radvilaitę, Katalikę; Kunigaikštaitė Ona Radvilaitė, Vilniaus vaivados pati; Albertas-Stanislovas, Olynio ir Nesvyžiaus kunigaikštis; Radvilas, Mikas ir Jurgis, Kunigaikščiai, Vyšneveckiai (rytinių apeigų); Adomas, Konstantino sunus, Ostrogo kunigaikštis, (rytinių apeigų); Albertas Rudnickis, Varmijos Vyskupas iš Prusų; Gotardas, Vilius Butleris; Prienu, Jurbarko ir Kau-

no "Capitaneus"; Aleksandras Kazimieras Sapiega, Krakavo Kanauninkas; Lėstinskis, Varmijos Vyskupas; Šverinas, Zemaičių Kanauninkas; I. K. Kopieć—Traukų, Kauno ir Jurbarko, Kaštelionas; Kazimieras Mikalojus, Kunigaikštis Cartoryskis; Karoitus, Radvilas, Alytaus Kunigaikštis; Liudas griovas Šeptickis (rytinių apeigų), ir žinoma daug didesnis skaitlius Lenkų, kurių tarpe vietą užima Plocko vyskupas Volkskis.

Reikia prisipažinti, kad prieglaudos geradėjai, apsilankydami Romoje ir užėdami prieglaudas, išrašydavę knygon savo prižadėjimą, sugrįžus namon prisistūti nuskirtą sumą prieglaudos ir Šv. Stanislovo bažnyčios naudai—labai dažnai užmiršdavo savo pažadus.

Iš šitos priežasties materialis prieglaudos stovis nebuvo visiškai užganėdintas, ypatingai, kad surinktos aukos tarpe Romoje gyvenančių "Polonos" nepasizymėjo savo gausumu, kas lengva pastebėti iš šito fakto, kad įstaigos viršinininkas, Kun. Rescis, tesurinko tarpe Romoje gyvenančių lenkų 74 bajokus (soldus) 8 centezimus.

Ši aplinkybė, matyti, priverkė 1717 m. kreiptis į Lenkus ir Lietuvius, liuosnorių aukų rinkimu Šv. Stanislovo įstaigos naudai. Kiek pinigų surinkta ir kam šitas kapitalas tapo sunaudotas, nesama jokių žinių.

Politiškai-moralis Lenkų-Lietuvių valstijos nupuolimas žymiai buvo atjaustas Šv. Stanislovo įstaigoje, nes nuo 1754 metų liuosnorės aukos užsibaigė. Iš šitos priežasties Lenkų-Lietuvių seimas 1764 m., paimdamas viršminėtą įstaigą savo globon, pavedė jos reikalus Lenkų Karaliui, Didžiamjam Lietuvos Kunigaikščiu Stanislovui Augustui Ponia-tovskiu. Tokiu būdu Šv. Stanislovo bažnyčia su savo įstaiga iš asmeniškos Lenkų-Lietuvių nuosavybės pasiliko valstijos nuosavybė.

Kuomet praėjo 30 metų po šito atsitikimo, iš priežasties galutino Lenkų-Lietuvių valstijos žlugimo (1795), bažnyčia ir įstaiga pasiliko be savininko; Šv. Tėvas Pijus VI paėmė visą nejudomą turtą savo globon ir paskyrė Kardinolą Tamoli bažnyčios ir prieglaudos globėju.

Šitas stovis neilgai tęsėtės, nes netrukus Lenkų-Italų legionai, vadovaujant Lenkų generolams Kniževičiui ir Dombrauskiui, 7 d. gegužio, 1789 m. prancūzų direktorijotai vardu užėmė lenkų, butent: Jurgis, Lucko kunigaikštis (rytinių apeigų) vedęs kunigaikštę Radvilaitę, Katalikę; Kunigaikštaitė Ona Radvilaitė, Vilniaus vaivados pati; Albertas-Stanislovas, Olynio ir Nesvyžiaus kunigaikštis; Radvilas, Mikas ir Jurgis, Kunigaikščiai, Vyšneveckiai (rytinių apeigų); Adomas, Konstantino sunus, Ostrogo kunigaikštis, (rytinių apeigų); Albertas Rudnickis, Varmijos Vyskupas iš Prusų; Gotardas, Vilius Butleris; Prienu, Jurbarko ir Kau-

Kareiviai apliėšė Šv. Stanislovo bažnyčią ir prieglauda. Visos brangenybės žlugo; pasiliko vien klebonijoj užslėptas sidabrinis brangias akmenimis išpuoštas relikvijų indas—dovanas Krakovo vyskupo Griovo Žaluskio, buvusio bažnyčios globėjo (1754). Prieglaida tapo paversta į kazarmes, namai parduoti tulam žydui iš Vivorno.

Tuom pačiu laiku, Lenku legijonai, francuzy valdžios išakymu, vadovaujant tam pačiam Dombrowskiui ir generolui Velgorskiui, atvyko Lombardijos laukuosna kariuotė prieš švenąją Santarą—Austrijos, Rusijos ir Turkijos, kurios pasiryžo pagelbėti Šv. Tėvui ir bažnyčiai, kad galėtų suvažiuoti į Veneciją, Kardinolai išrinkimui naujos bažnyčios ir tuometinės Šv. Tėvo valstybės Valdovo.

Ir kuomet tikrai Rusijos kariuomenė pergalejo legijonierius, užėmė Veneciją, tenais suvažiuavę Kardinolai 14 d. Kovo 1800 m. išrinko Šv. Tėvu Pijų VII, kuris ačiū santariečių pergalei sugrįžo į Romą.

Iš prieštasties įvykusių svarbių permainų nei Napoleono įkurta 1807 m. Varšavos Gercogystė, nei prancuzy imperatorinis kalyns Šv. Tėvas Pijus VII, neužsiėmė Šv. Stanislavo įstaigos likimu, ir tikrai kuomet Vienos Kongresas pavedė Lenkijos Karaliją Aleksandriui I. Šv. Tėvas Pijus VII, 20 d. rugsėjo, 1818 m. padovanavo Šv. Stanislavo bažnyčią Rusijos imperatoriui—raujam Lenkijos Karaliui.

Sulyg Vatikano Kontrakto 5 d. sausio, 1818 m. Rusija paveldėjo bažnyčią ir prie glaudą, ir nuskyrė Kanauininką Pivą įstaigos administratorium. Vienok iki 1824 metų, Rusų valdžios rankose tebuvo tik bažnyčia, namai pasiliko svetima savastimi ir tikrai vėliaus Rusijos pasiuntinys pasekmingai užbaigė bylą su asmenimis, valdžiusiais nejudomų įstaigos turtų.

Sulyg sutarties Rusijos valdžios su Vatikano, prancuzy paliktoji suma turėjo visuomet pasilikti Vatikano, (ir iki šių laikų suteikia įstaigai nuošimčių sumoje 2,970 frankų į metus.) vedime, todėl Aleksandriui I prisiejo išpirkti įstaigai ir užmokėti už ją 23,867 rublius 68½ kapeikų. Rusų Misija, sulyg oficialių žinių, paėmė šituos pinigus pas bankierį Tarloniją—išviso 15,647 skudus 35½ bajokų. Jam tapo pinigai sugražinti iš Varšavos Valstybinės Kaznos. Nuo šio laiko Šv. Stanislavo įstaiga randasi Rusijos pasiuntinybės Romoje tiesioginėje priklausomybėje.

Didesnio aiškumo delei—klausyan: keno savastimi yra Šv. Stanislavo bažnyčia su priklausoma prie jos prie glauda keleiviams—reikia pažymėti keleta istoriškų faktų apie Lenkų—Varšavos išdą ir jo lietimasi su Lietuva.

Lenkija buvo beveik vienintėlije Europoje valstija, kurioje nesirado nei finansų ministro, nei izdo. Kad šita dalykų stovi pagerinti. Lenkų—Lietuvių seimas 1763 m., po pragaistingų šalių viešpatavimui Augustų Šaksonų, nutarė, kad sutinkant su Liublino unijos punktais, Lenkijoje būtų nuo Lietuviško atskiras izdas.

Kuomet 1773 metais Šv. Tėvas Klementas XIV panaikino Jezuitų ordeną, tai jų visas valdžios sukonfiktuotas turtas Lietuvoje priešingai įstatams papuo-

Varšavą. Lietuva negavo nei skatiko. Koks buvo tasai kapitalas, jeigu anais laikais nuošimčiai siekė 694,562 auksinių į metus? Šitas nelegalis Varšavos pasielgimas pagimdė nuolatinius Lietuvių ant Lenkų nusiskundimus.

Su tikslu, kad užbaigti šituos nesuipratimus, Lietuvos vice-Kancleris Chreptavičius 1775 metais seiman inėšė sumanymą iš Jezuitų kapitalo įkurti Edukacijos Komisiją "abiem tautom" (pirmoji, "apšvietos ministerija"). Sumanymas buvo priimtas; Komisija įkurta, kurios pirmininku tapo paskirtas Vilniaus Vyskupas, kunigaikštis Masalskis, bet pinigai ir ant toliaus pasiliko Varšavoje, kas savo atveju sukėlė nuolatinius nesuipratimus ir nesutikimus tarpe Vilniaus (Lietuvių) ir Varšavos (Lenkų) už neregulariari sustinėjimą algos profesoriams "Principalės" Lietuvos Mokyklos ("Schola Principalis Magni Ducatus Lituaniae") ir mokytojams jos globėjančių kitų mokyklų Lietuvoje.

(Toliau bus.)

**PREKYBA SU LATVIJA IR LIETUVA.**

Karės Prekybos Bordas praneša (W.T.B.R. 729) kad del nenusistovėjusių sanlygų Latvijoje ir Lietuvoje leidimas išvežti prekes į tas vietas bus suteikiamas tik išimtinuose atsitikimuose.

Leidimų gavimas tebėra tas pats, kurį Karės Pirklybos Bordas išleido balandžio 14 d. 1919 m. (W.T.B.R. 695). Siuntėjai-eksporteriai turi su prašymu priduoti visas informacijas kokias tik jie turi ir kurios leistų Karės Pirklybos Bordui duoti ypatingą leidimą.

**ATSISĄUKIMAS Į "A. L." SKAITYTOJUS, UKININKUS.**

Prašau tų "Amerikos Lietuvių" skaitytojų, kurie gyvena ar gyvena po ukes pietų valstijose—Florida, So. Carolina, California ar kitur, kad malonėtį aprašyti apie tenaitinį ukių gyvenimą "Amerikos Lietuvių" laikraštyje arba atsišauktų ant žemiau paduoto antrašo. Užtai busiu dideliai dėkingas.

Paul Ivan, 147 Sound ave. Riverhead, Long Island, N. Y.

**IŠSMALAVIMAS ŽMOGAUS LĖŠAVO \$50,000.**

Gegužio mėnesyje, 1918 mete, 11 "drasuolių" piliečių Luling, Texas, įniršę ant tulo W. E. Kellar, užtai, kad ejo gandas buk jis apšmeižęs Raudoną Kryžių, Suv. Valstijas ir amerikonų karėivius, apsupo jo namą naktje ir išvilko jį laukan. Tada jie nurengė jį, visą išsmalavo ir įvoliojo į piunksnas. Tada, priversdami jį nešti vėliavą su parašu "Isdavikas, kiti bukite prasergegi", vilko jį per miesto gatves.

Kellar vėliau apskundė savo budelius ant \$500,000. Šiomis dienomis teismas nutarė, kad tie 11 vyrų turi Kellarui užmokėti \$50,000.

**NAUJA KARĖ MATOSI.**

Jurgis Washington sakė: "Butie prisigatavojusiems į karę, yra vienas iš svarbiausių reikalų." Nauja karė vel matosi: karės st vasaros pilvinėmis. Apširikimai maisto, permainos nuo karštų dieny ir vėsūs vakarus, permainos vandens, ir tt. padaro priežastis pilvo skausmo, ir žarnų ligas. Buti prisirengusiems prie šios karės, geriausias budas užlaikyti sveikatą ir ar gali turėti ką-nors geriau del šio reikalo kaip kad Triners American Elixir Karčiojo Vyno? Su pagelba šių gyduolių priversi vidurius prie normališko darbo. Tavo gromuliojimas nebus sutrukintas ir neturėsi ko bijotis. Taigi: Triners American Elixir Karčiojo vynu, labai priimnus ir dalikatnas, jog neužgauna nei jautriausio pilvo. Gali gauti visose aptiekose.

Ar kankina tave kosulys? Šiose dienose daugumas žmonių skundžiasi nuo šalčio ir kosulio. Bet Triner's Cough Sadtive duoda tikrą ir greitą pagelbą. Visose aptiekose.

Jos. Triner Co., — 1333-1343 So. Ashland ave., Cchicago, Ill.

**NEATIDĖK, BET PIRK ŠITA MASINĄ DABAR.**

Vienas iš naudingiausių išmislų gospadinėi. Iš vieno svoro viesto ir vienos kvortos pie- no, padarysi 2 svaru sviesto ir viestas bus šviežiutėlis, turės skanų smoką, persivalys ir netalpins savyje apgavinių primaišų; reiškia nebus adularavotas.



šrokuota, kad per metus sudėlysi 25 dol. turėsi šviežią sviestą. Jeigu kada užsiliks smonos ir tai galėsi sumušti į sviestą. Muštuvus stiklinis drukai padarytas. Visas paaiškinimas bus Lietuviškai išdrukuotas, kaip su juom apsieiti. Męs į svarantuojam, delto kad mėš pajis vieną vartojam ir žinome kad eisybė. Prisiusk 2 dol. o muštu vą su patarimu tuojaus apturėsi. Arba užrašyk bent 4 "Am. Liet." skaitytojus, o mašinėlę gausi do-

M. Paltanavičia, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

SIENINIS ŠIŲ METŲ  
**D Y K A I K A L E N D O R I U S D Y K A I**  
Labai puikus Dienraščio "Lietuvos" Sieninis Kalendorius bus pasiustas kiekvienam. Reikalaujant kalendoriaus, prisiuskite 5 centus padengimui atsiuntimo lešų. Adresuokit:  
**LIETUVA**  
3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

**DIDELE KNYGA!**  
**ISTORIJS ŠALIŲ DALYVAUJANČIŲ DABARTINĖJ KARĖJ**  
Ką tik Išėjo  
"AMERIKOS LIETUVIŲ" SPAUSTUVEJ  
Istorija Vokietijos Istorija Rumunijos  
Istorija Austr.-Vengr. Istorija Italijos  
Istorija Francijos Istorija Serbijos  
Istorija Anglijos Istorija Turkijos  
Istorija Rusijos Istorija Juodkalnijos  
Istorija Bulgarijos Istorija Belgijos.

Su daugybe paveikslų iš istorijų tų paminėtų tautų. Pirmutinė tokia knyga Lietuvių kalboje, nušviečianti praetiį. Kviečiame musų skaitytojus šitą knyga sau įgyti kaip tik bus gatava.  
"Amerikos Lietuvis"  
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Jeif Grafonon Negerai DIRBA, ATNESK PA-TAISYTI.  
Panedėliais pas mus atnešk grafoną iš ryto, vakare bus jau gatavai sutaisytas. Darbą padaro ekspertas, sutaiso gerai. Kaina žema.  
M. PALTANAVICIUS, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

Užrašyk sau ar savo pažįstams Lietuvoj bei Amerikoj  
**VIENYBE LIETUVNINKU**  
Eina jau 30-tus metus. Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusel metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusel metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusel m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiamo ant parėkalavimo dovanai.  
J. J. Paukaztis & Co. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. X.

**ŠALIN SKAUSMAS!**  
Bulamas sveiku, darbe rasi smaguma, nepaisant kaip sunkus tas darbas būtų. Kiekvieno priėjime yra saugot savė nuo ligų. Turint šaltį ir nebandant jį pralaukti gali išvystyti į pavojingą ligą. Menkiasis niksterėjimas gali vėliaus būti labai pavojingų, jeigu tuoj nebus prižiūretas.  
**PAIN-EXPELLER**  
tai užtikrinanti namino gyduole, kuri turi rastiš kiekvieno namuose. Išgdydami šalio krutinėje, skausmu šouose ir nugaroje, raminties ir neuralgijoje, trumpai sakant visokius skausmus raumenyse ar sąnaruose Pain-Expeller yra geriausias. Neapsaugk pirkdamas pigias valistas didelėse bonkose. Reikalauk geriausiu. Kuomet pirksti Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaishauknkis ant bukėliuko. VISU KITOKIŲ VEIKIM. 25 centai ir 65 centai už bonkų. Gaminamos visose aptiekose ar tiesiog is laboratorijos.  
F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York.

**EAGLE "MIKADO" PAISELIS No. 174.**  
Vienas iš geriausių paišelių rašyti No. 1, minkštas; No. 2, vidutinis; No. 2½, vidutiniai kietas; No. 3, kietas; No. 4, ekstra kietas del knygvėdžių. Parsiduoda po 5c., 50 centų tuzinas.  
**EAGLE PENCIL COMPANY,** NEW YORK, N. Y.  
703 East 13th STREET,

**GELBĖKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA**  
Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokestis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprupinimui.  
Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokestis Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprupinimui.  
Reikalaukite paaiškinimų ir siuskite pinigų šiuo adresu:  
**Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.**  
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

**K ATALIOGAS**  
Columbia Lietuviškų Rekordų  
IDAINAVO SV. CICILIJOS CHORAS IS NEWARK, N. J.  
IR KITI ŽINOMI DAINININKAI

nienė.  
E 1168 — Šaltysius — Šv. Cic. choras. Žvirblelis — V. Vaškevičius, tē manė motinė. Įdainavo M. Brandunienė.  
E 1246 — Giesmė į Paneleš Švenč. dain. Brandunienė. Ave Maria.  
E 1250 — Vijo vilka voveraitė. Plaukė žaselė per Nemunėlį ir Sal.  
E 2225 — Einu per dvarėlį, Gaila Tėvynės, Maršas.  
E 2226 — Per girią girialę, daina. Linksminkimės, polka.  
E 2227 — Per šilą jojav, daina. Žydas statinėje, polka.  
E 2228 — Saulelė nuisleido, daina. Parodos maršas. Orchestra.  
E 2340 — Vilniaus ruta, daina. Drinopolis, maršas.  
E 2341 — Kas subatos vakarėlį, daina. Nuostabu, maršas.  
E 1163 — Teklytė ir Pranulis, daina. Gudiška polka, armonikas.  
E 1247 — O kur buvai dieduk mano, daina. Ungarų šokis, orchse. džios lupos. Polka.  
E 2339 — Šeriau žirgelį, daina. Dėdukas, polka.  
IDAINAVO A. KVEDARAS, BARTONAS, su piano akompan.  
E 2223 — Pamyļėjav vakar, daina. Draugė, polka.  
E 2224 — Mano laivas, daina. Į sveikatą, maršas.  
E 1161 — Tekėjo saulelė, Kad aš jojav, dainos, Stumbriškių polka.  
E 1162 — Jieva, daina. Polka nuo Rudos, armonika solo.  
MONOLOGAI, DIALOGAI IR MARSAL.  
E 1170 — Velnias ne boba, monologas. Kur bakužė samanota, dain.  
E 1248 — Velnias ne boba, dalis pirma. Velnias ne boba, dalis antra.  
E 1249 — Mano palvys, daina. Velnias ne boba, monologas.  
E 2342 — Siuvėja, monologas. Po dvigalvių ereliu, maršas.  
IGRAJINO KARISKA ORCHESTRA.  
E 2343 — Ant vienos galvos, monologas. Žuvų maršas.  
IGRAJINO LIETUVISKŲ SOKIŲ ORKESTRA.  
E 2397 — Klumpakojis. Kokiečia - polka ir klumpakojis.  
E 2396 — Našlys, žaislas. Lapunėlė, polka-mazurka.  
E 2395 — Bum cik-cik, mazurka, Dėdienė, polka, ....  
E 2360 — Varpelis, valcas. Mano mielas, polka.  
E 2359 — Nemuno vilnys, valcas. Sudiev, Mazurka.  
E 2653 — Saulel nusileidžiant, valcas. Mano mylimoji, valcas.  
E 2654 — Onutė, polka. Išreiškimas meilės, valcas.  
IGRAJINO MILITARISKA ORKESTRA.  
E 2526 — Prieš audrą, valcas. Bangos, valcas.  
E 2527 — Linksmybė, polka. Išdykus mergaitė, polka.  
IGRAJINO SARGYBOS ORKESTRA.  
E 2528 — Laimės naktis, valcas. Ant šiaurvakarų poliaus, valcas.  
E 2529 — Alpų ganyklose, valcas. Pavasario sagnai, valcas.  
E 2655 — Žiemos vakaras, valcas. Artisto gyvenimas, valcas.  
— Visų apleista, valcas. Nepamiršk mairės, valcas.  
IGRAJINO COLUMBIJOS ORKESTRA.  
E 2530 — Kregždutė, valcas. Ant bangų, valcas.  
E 2531 — Liuosonoris medėjas, maršas. Vėlevos nešėjas, valcas.  
E 2656 — Ant Dunojaus bangų, valcas. Jurių melsvumas, valcius.  
E 2657 — Meilės žiedas, polka. Glamonėjimas, valcas.  
E 1927 — Rosijos nacionalis himnas. Serbijos nac. himnas.  
E 2198 — Vokietijos nacionalis himnas. Militariškas maršas.  
E 1924 — Marspieitė, Francijos himnas, Kariškas maršas.  
E 2704 — Tyki mėnuiljo naktis, valcas. Mėlinios akeles, valcas.  
IGRAJINO L. SOLARO KONCERTINŲ ORKESTRA.  
E 2468 — Baliaus karalienė, valcas. Žalioj giružė, polka.  
E 2510 — Atydos maršas, two-step. Scenos maršas.  
E 2709 — Ant Dnojaus bangų, valcas. Brangenybės, Two-Step.  
E 2708 — Pietinės Am. merginų maršas. Vynas, moteris ir daina.  
E 2707 — Rašėjas ir kaimietis. Teklytė, valcas.  
ŠOKIAI IR MARSAL IGRAJITI ĮVAIRIAIS INSTRUMENTAIS.  
A 1728 — Italijos altbalsai, Two-Step. Senorita, Two-Step.  
IGRAJINO SMUIKA, FLEITAS, CIMBOLAI IR KONCERTINA.  
E 2469 — Širdis ir kvietkos, Svajonė.  
E 2511 — Rojus kvietkos, Intermezzo Sinfonico, iš op. "Rarman"  
IGRAJINO KVARTETAS ANT MONDOLINŲ.  
A 1656 — Atmintis. Italų rinkiniai.  
A 1735 — Todėl, smuika ir pianas. Motka, smuika ir pianas.  
E 2710 — Preludijos, smuika solo, Išpanų šokis, smuika solo.  
ARMONIKA SOLO, IGRAJINO ĮVAIRŲ ARMONISTAL.  
E 2651 — Vilniaus maršas, Audrą, mazurka.  
E 2652 — Raseinų polka, Kazokas, valcas.  
E 2705 — Visur linksma, valcas. Sok į ratą, mazurka.  
E 2580 — Šalies grožybė, valcas. Žuvininkų valcas.  
E 2581 — Gražioji polka, Pavasario rytas, polka.  
E 2582 — Kalnų aukštumose, valcas. Kariškas maršas.  
E 2706 — Žemaičių polka. Gudri, mazurka.  
E 987 — Po dvigalvių ereliu, maršas. Išpanų šokis.  
E 1198 — Polka, dalis pirma. Polka, dalis antra.  
E 2001 — Mažrusiška polka. Polka.  
IDAINAVO KARALIENĖS ANIOLŲ PARAP. CHORAS.  
E 3188 — Ant Kalno karklai siubavo. Pasijėc žalią rctą.  
E 3189 — Oi motule. Motuž, Motuše.  
E 3242 — Oželis. Męs padainuosim.  
E 3243 — Saulelė raudona. Beauštanti aušrelė.  
IDAINAVO MARĖ ČIZAUSKIENĖ IR JONA ČIZAUSKAS.  
E 3190 — Tris berneliai. Vakarinė daina.  
E 3191 — Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo.  
E 3192 — Giedu dainelė. Gegužinės daina.  
E 3244 — Skambančios stygos. Tu mano motinėš.  
E 3245 — Gimtinė šalis. Sunku gyventi.  
IDAINAVO MIKAS PETRAUSKAS.  
E 3348 — Suktinis. Valia, valužė.  
E 3349 — Priedino seni žmonės. Kur tas šaltinėlis.  
E 3350 — Naujoki gadyne. Dainius.  
E 3313 — Sukruskime broliai. Eina garsas nuo rubežiaus š. Cic.  
E 3314 — Dėdukas, polka. Saldžios lupos.  
E 3315 — Stumbriškių polka, Jurgiuo kazokas, armoniko solo.  
E 3316 — Polka nuo Rudos. Mažrusiška polka, armonika solo.  
E 3317 — Batų čystytojas, maršas. Saldus bučkis, švilpimo valcas.  
E 3623 Igu, ilgu man ant svioto. M. Petrauskas. Mano skarbais.  
E 3624 — Šienapjutė, polka-mazurka. Kur upelis teka, armonika.  
E 3625 — Sudiev Lietuva, Marė Karužiutė. Miškas užia, Karužiutė.  
E 3626 — Ant šėsupės kranto, polka. Lelijos žiedas, valcas. armon.

**M. Paltanavičia**  
15 Millbury st., Worcester, Mass.

KARĖS APSAUGOS BIURAS.

Karės Apsaugos Biure (Bureau of War Risk Insurance) guli beveik \$28,000 nežinomų siuntinių. Toje sumoje randas 2,119 siuntinių, kurie gauti be pilno nurodymo už ką siunčiami.

Kasdieną gaunama šimtai siuntinių čekiais, money orderiais, bankų draftais, pinigais ir net krasos ženkliais. Kasdieną yra prisiunčiama siuntinių, ant kurių nėra pažymėta už ką jie siunčiami.

Pirmas žingsnis, kad sužinoti keno siuntinys yra, tai susinėšimas laiškais. Jei ant siuntinio yra siuntėjo adresas, tai jam yra siunčiamas laiškas reikalaujant daugiau paaiškinimo.

Dažnai yra gaunami banko draftai, prie kurių nėra jokios informacijos, nei kas ji siunčia, nei kam jis siunčiamas.

Visais keliais Biuras stengias susekti keno yra siunčiami pinigai, kuriuos jis yra gavęs ir manom, kad dauguma iš tų \$28,000, kurie dabar nesusekti bus kaip reikiant paskirstyti, tačiau tai užims labai daug darbo ir nemaža lėšuos.

TAKSAS PASILAIKAN- TIEJI DARBDAVIAI TURI IŠDUOTI KVVITAS.

Lietuvių Biuras, ( West 48-th sta.) New York City, iš įvairių vietų praneša, kad darbdaviai pasilaikydami nuo svetimtųjų taksus neišduoda jokios kvitos.

ta patį ir nelaukti, kad kas iš kur ją prisistų. Štai kaip sakoma tuose įstatymuose: "Darbdaviai, kurie palaiko taksus turi, pagal 45 reguliacijos, kurio dalį algos jis palaiko, paženkinti ar tai ant išmokėsių konverturo ar kito kokio popierio, svetimtaučio vardą, dieną ir užlaikytą sumą. Tai daug padeda pertikrinėjant taksų mokėjimus, o ypatinai padeda, kuomet svetimtaučis apleidžia šią šalį, ir kuomet reikia žinoti, kiek iš jo priguli taksų. Tas taip-pat prašalins vieną nusiskundimų priežastį, kuriems algos yra palaikomos."

DAUGIAU PRADEDA VARTOTI VILNŲ.

Washington, D. C.—Vilnų vartojimas, kuris pradėjus nuo praėjusių metų, lapkričio mėnesio puolė ir puolė, kovo mėnesį pradėjo fabrikantai suvartojo apie 34,000,000 svarų vilnų, t. y. 6,500,000 svarų daugiau negu vasario mėnesį, bet tik pusę tiek, kiek buvo suvartota per 1918 m. kovo mėnesį.

Kovo mėnesį, 1919m. fabrikantai suvartojo 23,176,584 svarus nevalytų vilnų, 4,515,757 svarus išvalytų vilnų, ir 1,633,722 svarus kendentų vilnų, kaip praneša Agrikultūros Departamento Marketų Biuras.

TRUPUTIS APIE LIETUVIŲ BIURĄ.

New York'o mieste lietuviai turi savo biurą platinanti lietuvišką propagandą tarp svetimtųjų. Pačiam didžiausio miesto centre randasi vieta, apie kurią bruzda ir sukasi visas veikimas, netik tarp lietuvių Amerikoje gyvenančių, bet ir po visą pasaulį.

ma kas savaitę į kiekvieną anglų redakciją po visą Ameriką trumpi straipsniai, kurie laikas nuo laiko talpinami įvairiose Amerikoje einančiuose laikraščiuose. Visas darbas turi būti sutvarkytas taip, kad būtų galima turėti pilni aprašymai apie lietuvių gyvenimą.

Neprabėga diena, kurioje nerastum amerikiečių laikraštyje apie lietuvius arba apie Lietuvą. Didžiama jau žino apie Lietuvos klaušiną, bet tik dar prasideda darbas. Visi turime veikti išvien ir toliau, kad tą publikaciją palaikius, ko amerikiečiai pilnai ir visiškai nepažins Lietuvių ir kol Amerikos valdžia nepripažins Lietuvos neprigulmybę.

Liet. Inf. Biuras.

SURUGES PILVAS.

Laxcarin sutauso pilvą prie gero stovio į penkis minutes. Jeigu tavo pilvas nuolatos skundžiasi ir daro neramumą, jautiesi blogai neapkenčiamai; jeigu riaguėjai, paimitas maistas rugsta, gazai eina į burną, tik reikalauja Laxcarin plotkėlių.

Laxcarin pilvo plotkelės duoda tuojaus pagelbą, ir padaro daugiau; jos išvaro nuodingus gazus, kurie sukėlė deginimą maisto ir kuopniai išvalo, atnaujina ir sudrutina pilvą taip, kad gali sugromulioti maistą be pagelbos.

Jeigu tavo erzina užkietėjimas, sustojimas darbo žarnose, negromuliojimas, galvos skausmas, pametimas apetito, suruges pilvas, gazavimas. Laxcarin yra geras daiktas tau. Chronikose ir užsienėjusiose ligose. Geriausia užsirašyti ikvaliai ant viso pagydomo, kuris susideda iš 6 dėžučių, parsiduoda už 5 dol. Gali užsisakyti ir vieną dėžutę už dolerį. Jeigu tavo ligą neužsienėjus.

Laxcarin gyduoles imtuose ir kiti delei jų gero veikimo. Nesiduokite suvedžioti. Panašumai gali tik blogai padaryti. Rašyk tiesiog pas Laxcarin Product Co. Dept. L—4, Pittsburgh, Pa., nes Laxcarin neparsiduoda aptieko-se.

PATERSON & GOLDEN.

810-811 SLATER BUILDING

Visokio nepajudinamo turto par davėjai, taipgi farmos ant geriausių išlygų, gauname mortgacius ir apraudžiame nuo ugnies. Susikalbame Rusiškai, Angliškai ir Švediškai. TELEFONAS PARK 4803 W.

Štai priimnas LAXCARIN delei senesnių žmonių

Kasdieninis liuosas ėjimas atsineina svarbiu klausymu kada pradėti žengti nuo viduramžio ir senatvę. Daug negali atsidėti ant pačios gamtos.

Ko smarkesnė fizika, kaip seni žmonės darytia, to didesnis varymas žarnose potam. Sumanesni apsisaugoja nuo sudėto vandens ir kitų smarkių gerimų. Daugelis visiškai atsiduoda ant pagelbos ant minkštų užsitinkinčių gyduolių, liuosuojančių gyduolių vadinamų Laxcarin Tablets.

Jos duoda priimną vidurių paliuosavimą, kokį tik gali gyduoles padaryti. Tukstančiai vartoja reguliariškai, mažuosė emimuose, parodytuose ir už laiko save pulkioje sveikatoje ir lanksmybėje. Visiškai pasiluo suvoja nuo užkietėjimo.

Neparsiduoda aptieko-se. Kaina visada vienokia, nežiurint, kad laboratorijos iškasčiai labai pasididė iš priežasties karės. Pašvedami uždabų ir karės mo-

LIETUVIŲ KAREIVIŲ ALBUMO LAIKO REIKIA DALYKUS SUSITVARKYTI.

"Amerikos Lietuvis" turi surinkęs gana daug lietuvių kareivių paveikslų ir adresu iš kur jie paeina iš Lietuvos ir kokioje organizacijoje tarnavo Dedei Samui. Dabar mes norime surinkti dar daugiau lietuvių kareivių paveikslų su jų adresais iš Lietuvos ir kur čia tarnavo.

Šis Albumas bus kaip didelis atminimas mūsų lietuviams kareiviams, kurie vargo, kovojo, ir mirė už liuosybę kraštų, kariavusių priešai militarizmą ir kartu laisvę savo Tėvynės Lietuvos.

Ką Petras Mičiulis sakė važinėdamas iš Worcester į Franciją? Štai ką jis sakė: "Duok man Lietuvos vėliuką, kurį aš įsidėsiu giliai prie savęs, o kaip mane užmuš, tai kas nors pamatys, kad aš kovojau ir už savo Tėvynę Lietuvą." Koznas nori savo atminimą palikti. Todel kareiviai, jus subudavokite šitą atmintį sau, susižinkite su mumis, parupinkite savo paveikslus, priduožite, o mes išleisimė šį albumą, kuris ir liks jums didele atminčia ir jusų gentkarčiai ir garbe nuo šios šalies. Niekas jus kaipo lietuviu neatmins, jeigu patįs nepasirūpinsite. Kitos tautos jums atminti nepadarys.

Kiekvieną kareivį meldžiame susirašyti su mumis ir meldžiame giminių, kurių pražuvo saviejė ant karės lauko su mumis susirašyti šitame reikale ir padaryti atmintį šaviems. Albumai bus siųsti į Lietuvą ir čia po knygynus visur, žinos lietuvius karininkus ir visur žinos, kad mes esame ant šios pasaulės.

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st. Worcester, Mass

GRAFOFONAI.

Mes parduodame Columbia Grafofonus ir Rekordus. Kviečiame savo skaitytojus pirkti nuo mus. Norinti pirkti, parašykite mes prisiųsime katalogą. Užsakant rekordus, pinigų nereikia siųsti tik pasiųsti 1 dol. ant rankos ir užsakymą, o likusius pinigus galima užsimokėti kaip rekordai ateis.

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass

VISI BIZNIERIAI GAR-SINKITĖS "AMERIKOS LIETUVYJE."



Pirmutinis laiškas jau atėjo iš Lietuvos su lietuvišku pašto ženkleliu, kas parodo, kad lietuviai stengiasi savo valdžios reikalais.

Savo valdžios reikalais. Šiame laike prateša, kad nuo švento Kazimiero dienos gavo daleidimą siųsti laiškus į užrubežį. Suvienuytų Valstijų pačta pradėjo priimti laiškus į Finlandą, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vokiečių-Austriją, Jugoslavikiją, Serbiją, Rumuniją, Bulgariją ir Turkiją. Į tuos kraštus jau ir pinigų pradėsimė siųsti labai trumpam laike. Į Lietuvą iš Amerikos pačta dar neatsidarius, bet tikimės, kad trumpam laike jau bus galima ir į Lietuvą pasiųsti.

Dabar pakol dar nežinau nieko apie savo gimines ir pakol dar pačta neprima gromatų siųsti į Lietuvą, pajieškokijumus galima siųsti ir surasti kur yra giminės ir kas iš jų dar gyvas. Parašykite mumis, mes prisiųsime blankas.

Kaip tik pačtos atsidarys į Lietuvą tuos pačius pajieškokijumus, kuriuos dabar siunčiame per Holandiją, sudėsim į "Amerikos Lietuvį" ir pasiųsim ant kiekvieno adreso į Lietuvą. Tas pagelbės ne tik su savo giminėm susižinoti, bet greitai dažinos ir kiti žmonės ir pradės susirašinėti. Tas yra labai svarbu, nes per tiek metų žmonės jau ir adresus pametė ir iš vienos vietos į kitą persikraustė. Todel dabar laikas jieškoti visiem savo pažįstamų. Parašyk, ženklelį į dėk, mes prisiųsim jums blankas.

M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury street, Worcester, Mass.

Parsiduoda dvi geros stubos. Stuba turi po 3 gyvenimus, gyvenimas po 5 rūmus. Gazai, šiltas ir šaltas vanduo, maudynės, skalbynės, visas geriausias padėjime. Parsiduoda pigiai. Kreipkitės pas — Juozą Kedį, 4 Marion ave. Providence st., netoli lietuvių bažnyčios, Worcester, Mass. (21)

Lietuviškas Išradėjas.

Šituo vardu išleidome naują knygutę del išradėjų, turi 20 paveikslėlių ir iliustracijų, visokių išradėjų ir išradimų su aprašais ir paveikslais miestų New Yorko ir Washingtono. Tą bran gią knygutę mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo.

DYKAI

Jeigu jus norite žinoti kiek turto susikrovė ir kiek dar galima susikrauti su pagelba naudingų išradimų, tai rašyk tuojaus reikalaujamas tos naudingos knygutės. Kaipo žinovai (ekspertai) patentų — bandome DYKAI. Rašykite pas: AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (Inc.) NEW YORK, N. Y. 256 Broadway (AL)

Knygų Agentas

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surukusiam ruime kazyrusis?..



AR RAŠYSI, AR SKAITYSI AR SURUKUSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulį, jo darbai kėravoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimol. Kitame šone matai žmones kazyrėms lošiančius, prirukę, ant tų dumų pažiūrėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėms lošia, gal einikį iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai, kad jie išloš? — Nieko, viesai nieko! Žmogus tik tada praturti, kada dirba cėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad save nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išelna, kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stek į eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę buti apšviestų, sumaningu.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra Žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik.....40c LIETUVIŠKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik.....25c.

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmoksi gražiai rašyti tikta už.....25c. KALBAMOKSLIS ANGLIŠKAI ir LIETUVIŠKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jįs žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertė yra daugiau negu mūsų pažymėta kaina.....25c.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS, 50c. Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kad prisieina kokių žodžių žinoti, pažiurėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk, pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

VOKIEČIŲ KALBOS VADOVELIS, 35c. Kaip turi laiko gali prasilavinoti vokiečių kalbės, kad nešiandien, tai ryt bus naudinga — ką moki ant pečių nereikia nešioti.

DAKTARAS KIŠENIUJE, 75 CENT. Knygutė su pamokiniu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse. PARLAMENTARISKOS TIESOS 10c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti bereikalo maistat. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgkis ant susirinkimų ir ji verta turėti kiekvienam.

KAIP PASTOTI UKESU. Knygelė su klausymais ir atsakymais. Verta turėti kiekvienam. Kaina.....15c. KNYGELE DARŽOVIŲ AUGINIMO, 20c. Paašikina viską apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų ir vėlyvų, kuri dauge- liui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirko.

DVI PRELEKCIJOS APIE UKININKYSTĘ, 20c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiems, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje. ISTORIJOS KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, 2 DOLERIAI. Nusipirk šitą knygą, tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su istorijoms Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos ir Belgijos. Perskaityk jų istorijas po kelis kartus, matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platų supratimą apie šią pasaulį. Surinkta

ir sudėta tau perlai mokslo ir žinios. Surinkta į vieną knygą, tik imk ir skaityk, švieskis ir kitus šviesk. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi joje ir daugybę paveikslų iš Istorijos virš minėtų tautų.

FRANCIJOS REVOLIUCIJA, 40c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žūsta žmonės vienai kitus beždudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodėl ir kokios priežastis tame yra. Skaityk Francijos Revoliuciją. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalu. Gražiai ir aiškiai čia suprasi kodėl žmonija kaip jurių vilnys siubuoja. Nusipirk knygą pilna gražių paveikslų.

ZMOGUS PO MEDŽIU. Šešiosdešintis gražių prakalbų, liečiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus. Kaina.....50c.

NUSKENDIMAS TITANIKO. Pirmą didžiausią nelaimę šių gadynių, nuo kurios iki dabar vien tik pražūtis tėsėsi.....25c.

KITOS MUSŲ KNYGOS:

- Valkata, keturių veiksmų drama.....35c. Skambančios Stygos, eilės.....20c. Dainos juokeliai net linksta keliai.....20c. Geležiniai nagai, puikus aprašymas.....35c. Istorija apie amžiną žydą.....10c. Belaisvio Balsas, kareivio Esperantisto karės aprašymas 15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jomis, o mes rupinsimės padaryti jums daugiau naudingų knygų. Jeigu tau laikai geresni, turi darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne kelių palaidumo, bet lavinkis ir mokinkis. Kams pirksite bent už porą dolerių knygų, mes visada pridėsim jums ką nors dovanų. Rašykite: —

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

**VIETOS ŽINIOS**

**Didelis Lietuvių Susirinkimas** delei seimo reikalų. Ateinančios nedėlios dieną, Vernon Teatre, Vernon Sq., 1 birželio, kaip 3 val. po pietų yra rengiamas didelis Worcesterio lietuvių susirinkimas; kviečiam kiekvieną lietuvių ir lietuvaite šitame susirinkime dalyvauti, apsvaistinti Lietuvos reikalus, padaryti seimui įnešimus, pakalbėti apie siuntimą nors vieno atstovo į Chicagą arba pasiuntimo savo nutarimui.

Kad suvienyti savo mintis, kad dirbti iš vieno delei Lietuvos labo, kviečiame kožną vieną lietuvių ir lietuvaite atsilankyti, pamislyti, patarti, paremti. Organizacijos, pavieniai, nežūrint partijų ar tikėjimo pažvalgų, kiekvienas širdingai yra kviečiamas, malonėkite pributi.

Central L.K.S. Kom.

Į "Amerikos Lietuvis" ofisą buvo prisista pūoštą plakatų apie rengiamą seimą. Kožnas galite atėję sau po vieną pasiimti.

Feliksas Simonavičia, buvęs "A. L." zeceris, ir gerai žinomas Worcesteriečių tarpe, šiomis dienomis sugrįžo iš Francijos, kur ilgai tarnavo Dėdes Samo pukuose. P. Simonavičia dalyvavo daugelyje mušių ir tapo netik sužeistas, bet ir "gesuotas."

**Milžiniškas koncertas.**

30 d. gegužio, kaip 3 v. po pietų, People Temple, Bostone, atsisub milžiniškas L.S.S. VI (Naujos Anglijos) rajono koncertas. Koncerte dalyvaus šeši įžymūs lietuvių solistai—M. Jablonskaitė, Iz. Avietėnaitė, V. Putvinskaitė, B. Simonavičia, J. Butėnas ir p. Skrickis; taipgi penki chorai ir Bostono latvių orchestra. Tokio koncerto dar Naujojoj Anglijoj sakoma niekad nebuvę.

Koncerte dalyvauja tris Worcesterio solistai ir 40 tos L.S.S. kuopos choras. Daugelis Worcesteriečių, girdisi, ketina važiuoti ant koncerto.

**Reporteris.**

**Vaktuokitės valkatų.**

Adomas Židonis tapo apiplėštas trijų valkatų ant kampo Lodi ir Lamartine gatvės. Valkiozai pirmiausia paprašė briežiukų; pasakui ištraukė 9 dol. ir su centais. Tas atsitiko vakare apie 8 valandą.

Vyrai, apsisergėkite. Pinių daug nenešikite ir pagelbėkite policijai valkiozus suvaldyti. Valkiozų ir užpuolikų randasi daugiausia čia augusių iš ateivių-tėvų.

**Susirinkimas.**

S.L.A. 57 kp. susirinkimas atsibus 1 dieną birželio, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st., 1 val. po pietų. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir naujų atsivesti, kurie dar nėsate užsimokėję

ekstrą mokesčių, butinai turite ateiti ir užsimokėti, nes kurie neužsimokėsite busite suspenduoti.

Albinas A. Stankunas, Sekretorius.

**Odų išdirbėjų susirinkimas.** Odų išdirbėjai 82 lokalo turėjo didelį susirinkimą ant 62 Madison st., svetainėje Labor Temple, periteoje nedėlioje, po pietų, ant kurio buvo kalbėtojai lietuvių ir lenkų kalbose. Daugelis naujų narių prisirašė. Graton ir Knight darbininkai jau beveik visi dručiai susiorganizavę ir netrukus žadama paduoti nekurių reikalavimui kompanijai.

**Ledo šmotas užmušė vaiką.**

24 d. geg., Adomas Vartanian, 5 metų vaikiukas užšoko užpakalyje ledų vežimo, kad pasivėžėti. Bevažiujant, 200 svarų ledo šmotas nukrito ant vaiko ir jį ant vietos užmušė. Nelaimė atsitiko ant Chandler gatvės.

**Delei bilų.**

Gegužio 19 dieną, 1919, aš pirkau restoraną iki šioliai laikytą Juozapo Žurauskio, 581 Millbury st., Worcester, Mass. Su šiuo duodu žinią visiems tiems, kurie turi kokias bilas, kad priduočiau tuojaus.

Juozas Shauris.

**Darbo Sujieškojimo Biuras persikrausto.**

Central Employment (darbo sujieškojimo) ofisas, kurio savininkės yra p-lė Jablonskaitė ir ponis Krupkaitienė, nuo 1 d. birželio persikrausto iš savo seno ofiso į No. 540 Main st., kur jos turės daug daugiau vietos. Moteris ir vyrai įieškanti darbo malonės tenai atvykti nuo 1 d. birželio.

**Worcesterio Lietuviai kareiviai rengia vakarą.**

Vakaras atsibus 1-mą d. birželio, 7:30 vakare. Šv. Kaz. Parap. svetainėje, 20 Waverley st. Programa susidės iš dainų, deklamacijų, monologų, dialogų, juokų ir prakalbų.

Gal bus vienas iš svarbiausių, tai, kad kareiviai sugrįžę iš Francijos apsiėmė papasakoti visokių nuotikių iš karės lauko.

**Valdyba.**

Vasario mėnesį buvo mažiau nelaimių Pennsilvanijos industrijose negu per kokį kitą mėnesį trijų pastarųjų metų.

**Pajieškojimai.**

Pajieškau savo tikros pusseserės, Salemonijos Šedžiūtės. Paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Nemuničiū parapijos ir kaimo Galintėnų. Meldžiu jos atsilypti arba kitų žinančiųjų apie ją pranešti. Rozalija Šedžiūtė—po viru Rulevičienė. 27 Lee st., New Britain, Conn.

Pajieškau savo brolio Juozo Kazimiero, paeina iš Suvalkų g., Naumiesčio pav., Ziplių gminos. Pirmą gyvenė Kanadoj. Meldžiu juo paties atsilypti arba kas apie jį žino, pranešti. Jonas Kazimekas, Box 313, Gilbertville, Mass.

**Parsiduoda Farnos.**

6 ruimų puikus namas, cemento takai, sodas, banė, vištinninkai, arti lietuviškų štorių, 3 akrai žemės, miesto vanduo, elektra, stryktaris eina nuo pat durių. Parsiduoda tik už \$4,500, \$1,000 įmokėti.

3-jų šeiminų namas, gesas, maudyklės, skalbyklės, didelis lotas ant Vernon st.

3-jų šeiminų namas, gesas, maudynės, didelis lotas, prie Esther st. Prekė \$4,100, \$800 įmokėt

Turiu daug sauso miško pagal City Farmą, prie ežero, parduodu pigiai—du dolerių už kortą.

Insiūriukite savo namus, rakanodus bei automobilius per mano ofisą.

J. BUOKAS, 12 1/2 Millbury st., Worcester, Mass.

**PARSIDUODA kerečiukas,**

vertės 20 dolerių, tik vieną vasarą vartotas, parsiduoda pigiai. Kreipkitės pas—

VINCAS CIUPLIS, 2 Buck Place, 2-nd floor, Worcester, Mass.

**PARSIDUODA Grosernė ir**

Bučernė, labai geroj vietoj, apgyventoje lenkų ir lietuvių, pilna įvairių daiktų, daugybės keanuotų produktų. Visos geriausios tūlis krautuvės. Parsiduoda tik delto, kad savininkas nesveikuoja.

Norėdami pirkti, kreipkitės pas—  
M. PALTANAVICIA,  
15 Millbury st., Worcester, Mass.

**PARSIDUODA pigiai Singer**

suvama mašina, įsilaužiama į vidurį, mašina garantuojama, galite atsilypti laišku ar ypatiškai.

15 MILLBURY STREET, Worcester, Mass.

**A. M. Martava Knyga.**

**LIETUVOJE EUROPOS KARES METU.** Jeigu neturi kitos knygos tai skubinkis gauti. Viena iš geriausių knygų apie Lietuvoje atsitikimus laike karės. Kas ją skaitė prisiuntė padėkąvone. Tik 50 c. Rašyk. "AMERIKOS LIETUVIS", 15 Millbury street, Worcester, Mass.

**Parsiduoda Namai - Farnos.**

Netoli Quinsigamond, 15 kambarių, 3-jų tenementų stuba, gesas, maudynės, išdalies naujos mados plumbing, turi buti parduota greitame laike. Kaina tik \$4,800, įnešti \$600, šiais laikais negalima rasti geresnio pirkimo.

So. Worcester, 3-jų tenementų namas ir Cotege. Randa pareina \$660 per metus. Kaina \$6,000, lengvos išlygos.

Netoli Millbury street, 3-jų tenementų namas ir cotege. Labai didelis lotas, keletas vaisingų medžių. Kaina \$7,000, įmokėti \$1,500.

Naujas Cottage ir du akrai žemės, 14c. nuo Worcesterio. Kaina greitam pardavimui—\$2,600, įmokėti \$900.

40 akų farma, 14c. nuo Worcesterio, 10 kambarių stuba, tvartai, vištinninkai, užtekinai medžių del kuro.

Kita progą pigiai įgyti vieną iš puikiausių farmų netoli Worcesterio, arti 100 akų žemės, kuone visa dirbama, paikios pievos, dideli tvartai, graži stuba su šiltu vandeniu, maudynėmis. Vieni būdinkai verti \$15,000; savininkui mirus, galima nupirkti tą farmą už 9,000, įmokėti cash \$3,000.

115 akų farma, pusė dirbamos žemės, gražios pievos, visa derlinga žemė. Buvo laikoma 25 karvės ant šios farmos. Dideli būdinkai. Gražus plotas miško. Už medžius galima daugiau išrinkti, negu prašoma už farmą. Kaina \$5,200, įmokėti \$2,000.

**A. BLAZYS,**

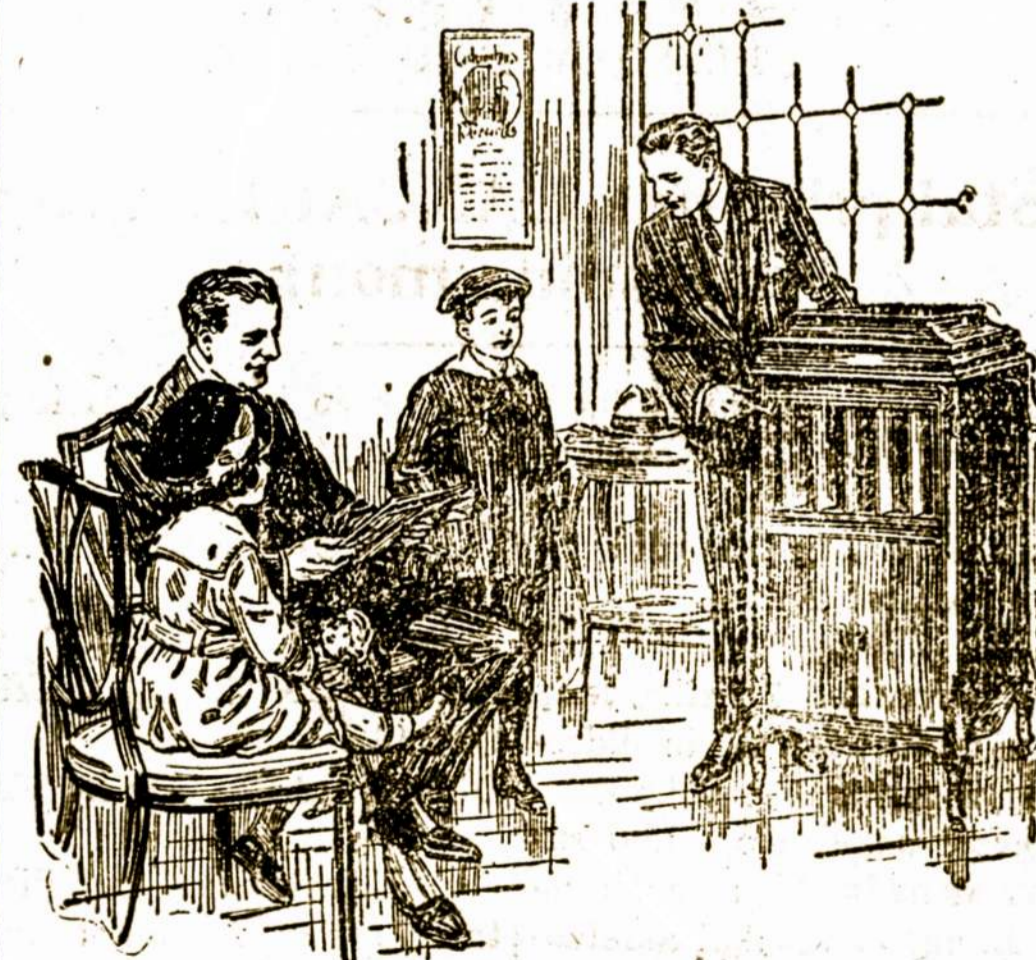
15 Millbury st. Worcester, Mass.

**PETRAS ŠČIUKA,**

5 Hale St., Worcester, Mass. Telefonas Cedar 3519-2  
Popieruoja rūmus, vanišuoja, pentina namus. Atlieka darbą labai gražiai. Visi kreipkitės prie Jo. Taipgi barandavo ja 7 pasazių automopilių. (38)

**SKAITYKIT "IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"**

**Columbia Grafonola and Columbia Records**



**"What ought I to pay for a Grafonola?"**

There is only one way to decide wisely. Come in and judge the Grafonola for yourself. You will be welcome any time, and we will do our best to see that you get the right Grafonola at the price you ought to pay.

**GRAFOFONUS ir REKORDUS**

Galite pirkti pas mus. "AMERIKOS LIETUVIS" 15 Millbury Street Worcester, Mass.

**Dr. Kathalya Voorhis**  
28 Pleasant St., Worcester, Mass.  
Speciališkai užsima gydymu MOTERŲ ir VAIKŲ nuo visokių ligų.  
Valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 valandų vakare

**Dr. F. B. Puskunigis,**  
175 Green Street, Worcester Mass.  
Priimami ligoniai sekančiose valandose:  
Nuo 8 iki 11 prieš piet  
Nuo 1 iki 3 po piet  
Nuo 7 iki 9 vakare.

**DR. J. A. TESSMER**  
DENTISTAS  
306 Main St. Tel. Park 3310  
Laikis savo ofisa atidara Utarnyko ir Ke tvergo vakarais pervisus žiemos mėnesius.

**HOTEL VERNON**  
Prop. M. Mc.Gady  
Vernon Square, Worcester, Mass.  
Puikiausias viešbutis lietuvių apgyventojų vietoj.

**Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester**  
Aš esu Expertas augsavime Žemiausios Kainos  
**Traukiu dantis be skausmo**  
**DR. FREDERICK BROWN**  
34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre  
Atdara Vakaras

**Lietuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų**  
Su šiuo pranešam visiem lietuviams kad prie mūsų valgyklos šiomis dienomis mes atidareme ir keptuvė įvairių piragačių, kekaų ir pajų. Kviečiame pas mus užėiti valgyti nes čia visada rasite sveičiai višką padaryta. Taipgi į namus galėsite imti mūsų keptuvės gardumynus.  
Nepamirškite adreso  
**ROYAL LUNCH**  
12 Grafton St. Tel. Park 8266 Worcester

**KUR BĖGI JONUK?**  
—Aš bėgū į Conlins čeverykų krautuvę.  
**10 Vernon Square.**  
Tę parduoda gerus čeverykus.

**Nepamirškite mūsų Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES**  
Naujasios mados sutai, įskrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseis pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerosite; geriau pas savą negū kur kitur.  
Kviečiame visus atsilankyti.  
**V. GINKUS**  
52 Millbury Str. Worcester, Mass.

**GERIAUSIA Ceverykų Krautuvė**  
Jeigu nori nerų drūtų ir smagių Ceverykų atelkite pirkti pas  
**Amutį ir Ananką**  
o visada busi užganėdintas savo pirkimu.  
**Amutis ir S. Ananka**  
27 Millbury St., Worcester, Mass.

**"AUŠRINE"**  
Geriausias moterų žurnalas, išeina prieš 15 dienų kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisijuntimu \$1.50. Adresas: "AUŠRINE," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

**BENJAMIN MENDELSON**  
Advokatas  
Veda visokias provas teismuose. Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Ima provas šios šalies ir krajevus.  
931-932 Slater Building  
390 Main St., Worcester, Mass.

**ŽUVŲ RINKA**  
Šviežiausias žuvis, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti ke-nuose.  
  
Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves. Sullivan, Vernon Square, FISH MARKET.